

l'altra mirada

Número 25 - febrer 2013

Al fons d'aquesta mar hi ha posidònia, NO petroli

índex

- 02 Editorial
- 03 La contrareforma de l'avortament **Francisca Mas**
- 04 Absurd + censura **Maties Bennàssar**
- 06 El PP és un partit democràtic? **Pere Sampol**
- 07 Una Conelleria sense arguments i sense suports **Nanda Ramon**
- 08 El dret a la participació en l'educació **Jaume Ribas**
- 09 Prebes de cirereta
- 10 40 anys després ens cal reiniciar **Margalida Maria Ramis**
- 12 Més i més! **Jaume Garau**
- 13 El Pla d'ocupació 2013-2017 **Llorenç Pou**
- 14 L'ITMB rebutja el tancament de Catalunya Ràdio al País Valencià
- 16 L'apunt socioeconòmic **Rafel Borràs**
- 17 "Encara més per l'Obra" **Macià Calafat**
- 18 L'Espai Mallorca **Jaume Reus**
- 20 L'entrevista **Pello Urizar**
- 24 El dret a decidir... **Josep Valero**
- 26 Doctrina de xoc (re)centralitzadora **Rafel Borràs**
- 27 La cua silenciosa **Sebastià Mesquida**
- 28 Trinxera municipal: Petra **Llorenç Carrió**
- 30 Versos de joc i d'enginy **Maties Garcias**
- 31 Sant Sebastià festes populars vs. PP **Antoni Noguera**
- 32 La narrativa tènue de Joan Perelló **Miquel Àngel Llauger**

editorial

David Abril Hervàs

Diputat del grup MÉS

Les convencions, als partits democràtics, servien un temps per renovar idees, encarar debats socials i ideològics necessaris. Res d'això a la recent Convención Nacional del *Partido Popular*, on l'únic que ha renovat el PP és el seu maletí de consignes amb el qual vol neutralitzar el malestar més que evident dins l'opinió pública i de pas, també la "competència" del nou partit d'ultradreta encapçalat per Ortega Lara.

Enganar, vaja. Perquè només enganant(se) i enganant(nos) es pot defensar, com ha fet i fa el Ministre Soria, una aberració com les prospeccions petrolíferes a la Mediterrànea, que amenacen directament les nostres costes. La reacció política, social, empresarial, ha estat unànime, i en poques setmanes s'han recollit milers d'al·legacions, especialment a Eivissa, que ha clamat concretament sobre el projecte promogut per la multinacional *Cairn Energy*, a poc més de 20 quilòmetres de les seves costes. Des del grup MÉS ens hem sumat a les al·legacions impulsades per l'Aliança Mar Blava, perquè compartim la preocupació pel dany irreversible que pot suposar tant l'explotació com la prospecció sísmica per veure si realment hi ha "or negre" al fons de la mar, de la nostra mar.

Abans de les prospeccions, els combustibles fòssils ja eren una amenaça per a les nostres Illes, perquè els ecosistemes insulars són els més vulnerables al canvi climàtic i l'escalfament produït pels gasos d'efecte hivernacle com el CO₂. Ara, l'amenaça és doble, i per això també ho ha de ser la contundència amb la qual rebutgem les prospeccions petrolíferes: si amb la mobilització social no aturam aquesta infàmia, s'obrirà la porta a l'explotació indiscriminada de la Mar Mediterrània.

L'objectiu de guanyar diners no sempre és legítim, i molt menys si és a costa del nostre medi ambient, del nostre entorn i en el cas de les nostres Illes, amb un nivell de risc tan elevat com el que representen aquestes prospeccions. Perquè dedicar tants esforços, aprofitant que avui en dia ja és més barat generar energia solar que no energia bruta? Quins interessos foscos amaguen els especuladors i els polítics que acompanyen la seva cobdícia? Massa preguntes amb resposta òbvia, que mereixen qualche cosa més que declaracions de bones intencions per part dels nostres governants, i particularment de Bauzá i els seus, que no poden fer cas omís al clam contra les prospeccions.

Sembla que la història no pot anar enrere, però amb la justícia universal, com amb les prospeccions, també ens hem duït una desagradable sorpresa aquests dies, de la mà novament del govern central, que vol enterrar la jurisdicció universal a Espanya mitjançant una nova modificació legal dins el seu proclamat "reformisme". Es tracta d'una passa enrere gravíssima en la lluita contra la impunitat i els crims més greus que es poden cometre: crims de guerra, crims contra la humanitat, genocidi... Els drets humans no es poden destriar, ni són compartimentables, i el PP vol fer parts i quarts entre altres coses perquè menysprea i tem l'abast del procés obert a l'Argentina gràcies a la querella dels col·lectius en defensa de la memòria històrica contra els crims franquistes. La justícia i la veritat fan mal, i per això, el PP fa convencions, i també reformes. Però la veritat no es pot reformar, sols es pot amagar amb por i consignes, i la gent comença a estar-ne ben farta de tanta cançó.

EQUIP DE REDACCIÓ

Disseny i maquetació

Alexandre Charles Rolland

Consell de Redacció

- Llorenç Carrió Crespi
- Gabriel Pérez Alzina
- Nanda Ramon Tous

- Miquel Rosselló del Rosal
- Maria Salleras Juan
- Pere Sampol Mas

- Lila Thomàs i Andreu
- Josep Valero Gonzàlez

l'ull crític

La contrareforma de l'avortament

Francisca Mas Busquets

Advocada

A la darrera d'aquest 2013 es va concretar la promesa electoral del PP que deia que *"canviarem l'actual regulació de l'avortament per reforçar la protecció del dret a la vida, així com de les menors"*.

La plasmació de tal afirmació ha superat totes les expectatives, amb un biaix cap a la màxima intolerància.

Aquest avantprojecte de llei *"Para la protección de la vida del concebido y de los derechos de la mujer embarazada"* és una passa més en el procés accelerat que patim de limitació de drets i llibertats associat al desmantellament de l'estat social i de dret. Les dones, com sempre, tenim un notable protagonisme passiu en tot el que sigui denigració i atac a la dignitat.

La primera consideració és que es tracta d'una llei innecessària, que en democràcia són les pitjors. Aquesta proposta no respon a cap problemàtica real a la societat però és, segurament, el vassallatge del PP amb l'extrema dreta i el sector ultra catòlic, perquè aquí no hi ha cap raó econòmica per la reforma, és així un instrument de lluita ideològica que provoca tensions socials gratuïtes.

La impressió general del text aprovat pel *Consejo de Ministros* el 23 de desembre, és tremenda. Per una banda, es tracta d'una llei moralitzadora, ja que imposa un model moral a costa dels drets de les dones, suprimeix la idea d'avortament com un dret i passa a considerar-lo un delictes, excepte en uns pocs casos. I, per l'altra, reinstaura la figura de la dona com a persona que no és de fiar, necessitada de tutela, informació i assessorament aliè. El fruit nefast d'aquesta combinació és un clar exercici de cinisme que tindrà greus conseqüències per a la salut i la vida de les dones, sobretot per a les que estiguin totes soles, siguin més pobres o ignorants.

Entrant al breu, però dens articulat (7 articles que modifiquen 7 lleis), tenim motius per inquietar-nos:

Davant la llei actual que permet a la dona avortar lliurement dins les primeres 14 setmanes, sense necessitat d'al·legar motius o demanar cap dictamen mèdic, es vol implantar un sistema anacrònic de dues indicacions.

Avortar no serà delictes quan sigui per evitar un greu perill per a la vida o la salut física o psíquica de la dona o quan sigui fruit d'una violació. En el primer supòsit, seguint la definició de *"grave peligro para la vida o la salud de la mujer"* que fa el text, s'obliga a la dona a suportar pèrdues no permanents o de poca durada per la seva salut maldament siguin intenses i greus.

No es contempla la indicació de malformació fetal, excepte si és incompatible amb la vida. D'aquesta manera s'obliga la dona a acceptar viure en situació excepcional de permanent assistència a la filla o al fill nascut amb greus tares físiques o psíquiques en un país sense suficients prestacions socials i amb l'angoixa de quina sort li espera si la sobreviu.

Així i tot, en els anteriors supòsits la dona haurà de fer un peregrinatge humiliant fins arribar a poder interrompre l'embaràs: primer haurà de cercar un centre públic o privat acreditat, cosa que li serà difícil ja que la mateixa norma prohibeix la publicitat sobre l'oferta d'aquests centres o serveis mèdics. ■■■

Després, i en el primer cas, haurà d'assegurar que és necessari mitjançant un informe de dos metges de l'especialitat que correspongui a la patologia que genera aquest greu perill per a la seva vida i no podrà ser el mateix professional que practiqui l'avortament, ni podrà treballar al mateix centre mèdic on, si supera l'objecció de consciència dels professionals sanitaris, li practicaràn la intervenció. I en cas de violació, haurà d'interposar denúncia prèviament.

Una vegada superat aquest camí, la dona podrà donar el seu consentiment si han passat 7 dies des que ha estat informada i assessorada. En el cas de les dones majors d'edat, aquest tràmit va dirigit clarament a l'estigmatització, culpabilització i a més a l'intent de fer-les desistir de la seva decisió, com s'evidencia quan s'obliga a informar-les que la vida del no nascut és un bé jurídic protegit, quan se'ls ofereixen formalment les ajudes alternatives (pràcticament inexistentes) i la possibilitat d'optar per l'acolliment o l'adopció.

Però la regulació del consentiment de la dona menor d'edat o incapaç per poder avortar és particularment victimitzadora i vergonyosa, ja que al trauma de l'embaràs no desitjat el legislador hi afegeix el trauma d'un procés judicial on haurà de revelar el seu problema a diverses persones alienes a la seva família: jutge, fiscal, forense, secretari, advocats, pare de l'embaràs... és com convidar encaridament la menor a seguir amb l'embaràs.

Aquesta nova regulació és particularment reprovable perquè, després de tot el que s'ha dit, s'afirma que serà la primera vegada que la llei no castiga a la dona quan és indiscutible que li imposa càstigs més cruels que la pena. I, a més, fer aquesta excepció és altra vegada una demostració de la convicció de què la dona no és responsable dels seus actes.

En conclusió, si aquesta norma arriba a aprovar-se més del 90% d'avortaments quedaran dins la il·legalitat, es posaran les dones en situació de risc, de deteriorament de la seva dignitat i les convertirà en simples instruments de maternitat, una maternitat que no està gens protegida al nostre país, com no hi està la vida de les persones nascudes. **F**

Absurd+censura = Llei de símbols+esborrany de Decret

Maties Bennàssar

És absurd fer una Llei sobre l'ús dels símbols institucionals de les Illes Balears, i en lloc de limitar-se a explicar com desenvolupar aquests símbols, es regulin tots uns procediments i escandaloses sancions, per prohibir-ne tots els altres.

És absurd que en la justificació de motius se digui “*La determinació de quins són els símbols oficials i la regulació de la forma en què han d'utilitzar-se és fonamental per tal que compleixin la funció representativa i d'integració simbòlica que els correspon. No es tracta d'impedir la llibertat d'expressió, sinó que aquesta no es desenvolupi en espais que, no han de tenir cap connotació ideològica*”. Com es diu dialècticament, *Excusatio non petita, accusatio manifesta*. Més que regular la forma d'utilitzar els símbols oficials, es volen blindar la utilització d'uns espais que “no han de tenir cap connotació ideològica”. I aquí es fa una correlació argumental d'equivalència en tots els textos de la llei, amb la “neutralitat dels serveis a garantir a la ciutadania”. Amb aquesta lògica tramposa, a cap bé immoble o moble de la Comunitat Autònoma es podria penjar mai res.

Si neutralitat és absència de qualsevol connotació ideològica, qualsevol símbol, escrit o propaganda, mai serà neutral. El llenguatge i les expressions orals i escrites solen tenir aquests inconvenients. Estan pensats per sempre dir alguna cosa. El missatge és forma i contingut. Dir alguna cosa sempre té uns continguts ideològics. L'asèpsia ideològica dels missatges i la tecnocràcia per damunt de la política, és el somni ocult del model de govern del buròcrata autoritari. Llàstima que la realitat mai coincideixi amb el seu somni!

Una Administració cal que no sigui partidista, però sempre aplica unes lleis amb determinat contingut ideològic. Com que té mala explicació democràtica la barrabassada que vol fer, el Govern per aclarir-ho, s'explica en l'esborrany de decret: “*S'entén per símbol qualsevol representació sensorialment perceptible d'una realitat. Pot tractar-se de manifestacions de tipus gràfiques, vexil·lològiques i sonores, com també qualsevol altra de diferent naturalesa, sigui quin sigui el seu suport*”. Podrà tenir un funcionari damunt la seva taula el calendari del seu sindicat? Estarà prohibit penjar símbols als taulons d'anuncis dels sindicats o de les APIMAS? ■■■

La roba de vestir d'un funcionari pot considerar-se també un símbol? El principi de la Llei és “que queda prohibit penjar a casa meva tot símbol que no hagi estat prèviament autoritzat”. Tot un concepte del dret a la llibertat d'expressió. Tota una filosofia d'apropiació partidària de l'Administració Pública, sota la verborrea de defensa de la seva neutralitat ideològica.

Altres absurd és l'esborrany de Decret que prepara el Govern. D'entrada limita el propi contingut de la Llei. Ja havia autoritzat els símbols declarats d'interès local, nacional o internacional, però en el decret, ara els considera com un acte potestatiu del Govern penjar-los o no a les seves instal·lacions, ja siguin de la seva titularitat o que en facin un ús de servei. A més, els ha d'autoritzar pel Consell de Govern i publicar-ho al BOIB. És a dir, es reserva la censura prèvia a les seves instal·lacions, respecte als símbols que no li agradin i aprovin els Ajuntaments. La FELIB ja ha fet saber la seva oposició ja que l'entén com un atac a l'autonomia local dels Ajuntaments.

Més absurd es el mecanisme dissenyat en el Decret, per donar “autoritzacions” per poder penjar altres símbols, a més dels reconeguts oficialment. Els directors generals són els que han d'autoritzar els símbols no regulats, en els espais on es facin serveis de la seva competència.

En cas de dubte, la comissió de tres directors generals, entre ells el competent en matèria de coordinació del Govern, emetran la sentència definitiva. Càrrecs de confiança política del partit del govern, han de dictaminar si hi ha contingut ideològic en els símbols a penjar. El partit del govern arbitra els criteris de neutralitat ideològica del que es pot penjar o no. Tota una garantia de l'Estat de Dret!

Que estem davant una Llei que atempta contra la llibertat d'expressió i un esborrany de decret que institucionalitza la censura prèvia, és una evidència compartida per molta gent. FAPA Mallorca i més de trenta entitats associatives, han escrit al Relator de Defensa dels Drets Humans de les Nacions Unides, denunciant aquest atac i demanant la seva intervenció. Els atacs als drets democràtics dels governs del PP, cada vegada tenen més ressò internacional. El seu fanatisme irreductible sembla inalterable, però les encletxes comencen a sortir per moltes bandes.

Han fet llevar els llaços quadribarrats que defensen l'oficialitat del català a tots els nivells públics. Tanmateix la imaginació sempre acaba superant els absurds límits legals dels inquisidors. I posa en evidència l'estretor mental de les seves motivacions. **F**

EL PP, és un partit democràtic?

Pere Sampol i Mas

Director de la Fundació Emili Darder

Amb motiu de la convenció celebrada pel Partit Popular a Barcelona, un articulista d'un diari de Balears criticà durament, amb motiu, les declaracions d'Alicia Sánchez Camacho en les quals assimilava el sobiranisme català amb el terrorisme d'ETA. Tot i estar d'acord amb l'articulista, una frase em deixà un cert regust, ja que qualificava el PP de "partit que ha guanyat democràticament eleccions generals, autonòmiques i locals".

Així que em vaig decidir a enviar un comentari a l'edició digital, cosa que sols he fet en un parell d'ocasions, en el que qüestionava que el PP hagués guanyat democràticament les eleccions si s'havia finançat il·legalment, si manipulava mitjans de comunicació públics i privats, si prometia llocs de feina a les administracions públiques o si arreplegava els vellets de les residències per fer-los votar. Però es veu que, ara, no és oportú qüestionar la "democrativitat" del PP i el meu comentari degué anar a parar al caramull dels comentaris inapropiats, ja que no el vaig veure publicat.

I malgrat tot, no ho vull deixar passar per alt, perquè aquesta és l'arrel de molts dels mals que patim actualment.

Quantes vegades hem envejat la democràcia dels països del centre i nord d'Europa!. Ens hem admirat quan un ministre ha dimitit perquè s'ha sabut que, de jove, havia copiat una tesis doctoral. O quan un altre càrrec públic ha dimitit per haver mentit en una qüestió que no afectava els ciutadans, però destruïa la seva credibilitat personal. Segur que aquests polítics no varen dimitir de bon grat, sinó perquè les seves faltes repugnen una societat profundament conscienciada dels valors democràtics.

Però si, a casa nostra, no sols no manifestam públicament i privadament el rebuig que ens provoquen aquestes pràctiques antidemocràtiques, sinó que, a més, de la mà dels articulistes amb els quals en sentim més identificats, seguim qualificant els autors de democràtics, no ens vengui de nou que els seus votants els segueixin votant. Tanmateix, "tots són iguals".

Però, vulguem o no, la democràcia està pervertida quan uns poden fer campanyes electorals caríssimes, gràcies a un finançament irregular. O quan manipulen mitjans de comunicació públics, siguin TVE, Canal 9 o IB3. O pensau que no tenen conseqüències electorals aquests fets? I si, en el súmmum de la des-vergonya, s'utilitza el terrorisme com a arma electoral i s'intenta desqualificar moviments profundament pacífics relacionant-los injustament amb una banda terrorista, jo em nego a considerar el partit autor com a partit democràtic. **F**

el poble
té la veu

Una Conselleria sense arguments i sense suports

Nanda Ramon
Mestra

Fa estona que la Conselleria d'Educació del Govern de les Illes Balears ha quedat sense arguments i sense suports. És el que passa quan no es té raó. Després de mesos d'autoritarisme i d'imposició, la deriva irracional de J.R. Bauzá i el seu Govern ha arribat a nivells esperpèntics i, tanmateix, a pesar de la manifesta desafecció social, continua la seva creuada contra la comunitat educativa.

Un a un s'han anat debilitant els suposats arguments sobre els quals pretenia construir les terrorífiques "autopistes" anunciades. Primer va ser el seu propi programa electoral, on havia instaurat el mantra de la "lliure elecció de llengua", fins que va comprovar que, si els deixaven triar, els pares triaven català. Dos cursos més tard els pares ja no poden triar res: trilingüisme per Decret, a pesar de la pedagogia i dels tribunals i si l'Assemblea de Docents proposa que sigui voluntari –bona manera de poder escoltar les famílies en els Consells Escolars–, es rompen les negociacions *"porque yo lo mando"*.

Segona argumentació, invocar el Consell d'Europa i tergiversar les seves recomanacions sobre l'aprenentatge d'una llengua estrangera. En realitat, el model lingüístic que imposa el Govern va en contra de l'esperit del Consell Europeu, ja que trenca un dels seus principis fonamentals, el de la cohesió social; no recull les recomanacions lingüístiques de la Comissió Europea; i no millora el sistema educatiu perquè no preveu mesures compensatòries de les desigualtats i la immigració, principal escull per a l'aprenentatge escolar de llengües estrangeres, segons la pròpia Unió Europea.

La tercera argumentació era el miratge del "TIL madrieny", model de virtuts i font d'alegries perpètues, segons les consignes peperes. Però, aïlls!, l'Informe Fedea demostra que l'experiència de la capital ha fracassat, ja que endarrerix l'aprenentatge dels infants i, a més, no s'hi aprecien avenços significatius en l'aprenentatge de l'anglès.

"A falta de razón, buenas son tortas" degué pensar el lúcid president i va treure la PlayStation: "Paso número 1: Disparar a todo lo que se mueva". I la regla número 2? "No hay regla número 2. Con una basta".

I així va caure sobre la comunitat educativa l'artilleria de sancions, amenaces, expedients, coaccions, inspeccions i desqualificacions que, des de l'estiu passat, està minant la pau social i la credibilitat institucional. Tres directors de Maó han estat apartats preventivament 6 mesos dels seus càrrecs però, finalment, només s'han proposat sancions d'entre 10 i 15 dies. Enmig del procés, ple d'irregularitats, s'han arribat a modificar fins i tot els fets imputats.

L'Obra Cultural Balear és visitada per un equip de la policia judicial després d'una delirant denúncia del *Círculo Balear* sobre la Caixa de Resistència dels docents. Aina Aguiló, diputada del PP, amenaça els pares que donaven suport a la campanya d'Aules Buides amb la pèrdua de la custòdia dels fills; després de repetides denúncies del FNCB contra les APIMAS per "fomentar l'absentisme escolar", el secretari autonòmic Guillem Estarellas demana al cap d'Inspecció –que preferí dimitir– llistes negres dels alumnes que no anaven a classe durant la vaga; Bartolomé Isern envia cartes explicant que, a pesar de la vaga, s'havia d'avançar temari i animant els infants a "denunciar qualsevol incident als centres"; els músics de la Simfònica, són amenaçats per G. Estarellas amb la suspensió de l'acord que estaven negociant si continuen amb la seva intenció d'organitzar un concert de suport a l'Assemblea de Docents. Com en els altres casos, les denúncies i amenaces, mancades de tot fonament, quedaren en no res.

La darrera provocació han estat els dos expedients oberts a Jaume March, director de l'IES Marratxí. El primer arran de la denúncia d'una alumna, presidenta de l'ELB, suposat sindicat d'estudiants amb seu al *Círculo Balear*, que va enregistrar il·legalment converses amb professors i membres de l'equip directiu i, posteriorment, els va denunciar. El segon expedient –amb mesures cautelars i suspensió en el càrrec– perquè, com a director, havia obert una investigació sobre els enregistraments il·legals de l'alumna.

El darrer episodi –per ara– d'aquest combat desigual es tanca amb la convocatòria unitària per part de la comunitat educativa de la "Setmana Verda", en què es fa una crida a la defensa de la dignitat i la solidaritat: mestres, alumnes i famílies són cridats a tenyir de verd els centres, a decorar en verd mobles i immobles i a vestir verd tota la setmana.

Quan ho llegeu als llibres d'història, no s'ho creuran. **F**

El dret a la participació en l'educació

Jaume Ribas

President CONCAPA Balears

El darrer any i mig hem viscut una mobilització sense precedents dins el món educatiu a les Illes Balears. Darrera tota la mobilització de la comunitat educativa en contra de les polítiques educatives tant del Govern de les Illes Balears com de l'Estat hi ha, per sobre de tot, la defensa del dret a la participació en la vida educativa, en la definició de l'educació que volem pels nostres fills i filles i pels nostres alumnes.

Aquest dret ve reconegut com a dret fonamental a l'article 27.7 de la Constitució Espanyola on diu: "Els professors, els pares i, en el seu cas, els alumnes intervindran en el control i en la gestió de tots els centres sostinguts per l'Administració amb fons públics, en la forma que la llei estableixi". I es veu desenvolupat en major o menor mesura a les diferents lleis educatives que s'han anat elaborant els darrers trenta anys.

El dret fonamental a la participació es concreta a través de diferents òrgans de participació com els consells escolars, les associacions de pares i d'alumnes i els claustres dels centres educatius. La LOE, darrera llei educativa vigent fins fa uns dies, definia les competències dels Consells Escolars de centre com a màxims òrgans de gestió i amb la participació de tota la comunitat educativa representada pels seus membres elegits democràticament. Aquestes competències eren exclusives i permetien la definició dels projectes educatius dels centres en funció de la seva autonomia i necessitats.

Amb l'entrada en vigor de la LOMCE a finals d'aquest mes de desembre, es mutila el dret de participació retirant per complet les competències executives dels consells escolars i convertint-los en òrgans purament consultius i sense capacitat de definició dels projectes educatius (art.127). Per altre part, assegura el control de la gestió dels centres educatius per l'administració política corresponent definint un procediment de selecció dels directors pràcticament digital (a dit pel responsable polític de torn) i amb una escassa o nul·la participació de la comunitat educativa en el procés de selecció (art.135).

Però la LOMCE no és més que la culminació d'una sèrie de polítiques d'eliminació de la participació que, en el cas de les Illes Balears, varen començar amb la reducció i control del Consell Escolar de les Illes Balears ja el més de juny de 2012. Varen continuar amb tota una sèrie de mesures de control i reducció de la participació que varen culminar amb el Decret i posterior Decret-Llei de mal anomenat Tractament Integral de Llengües. Posteriorment, aquest atac s'ha vist agreujat per la ignominiosa Llei de Símbols que és un clar atac a la llibertat d'expressió dels ciutadans.

Per refrescar la memòria, només apuntar que amb la modificació de la composició del CEIB, aquest va quedar controlat pels membres que eren de designació política reduint els membres proposats per les entitats de la comunitat educativa. I el Decret-Llei de TIL ataca les competències dels consells escolars de centre imposant projectes educatius que segons la legislació vigent en aquell moment eren competència exclusiva dels consells escolars. Això com avançament del que ens espera un cop aprovada la LOMCE.

Com a reacció a tots aquests atacs a la participació, la comunitat educativa ja fa temps que es mobilitza en defensa d'aquest dret de participació. Mobilització que ha sorgit des de les comunitats educatives de cada centre organitzant reunions i assemblees per informar als pares i mares, alumnes i docents i per definir les accions de protesta a dur a terme. ■■■

La conformació de les comunitats educatives, concepte del que fa molt temps que es parla però que tenia pocs exemples pràctics, s'ha convertit en la gran força de tot el moviment, articulant-se a molts de centres i amb la participació en major o menor mesura de tots els sectors que la conformen.

Aquest dret de participació que ara defensam no sempre ha estat fàcil de dur a la pràctica. Per una part, els mecanismes de participació sempre han tengut dificultats d'organització que, en alguns casos, no s'han volgut resoldre. Per altra part, en una situació d'estabilitat i de funcionament normal dels centres educatius i sense problemes concrets a resoldre la confiança en el sistema feia que la participació efectiva de les famílies i l'alumnat en els consells escolars o les associacions de pares i mares i d'alumnes fos baixa. Així com també, la confusió entre molt de professorat entre les competències dels claustres i les dels consells escolars o les dificultats per cobrir determinats llocs de representació o de gestió als centres educatius.

Però com hem dit abans, de les dificultats, les retallades i les agressions de Govern autistes en surt la mobilització, la participació i l'articulació generalitzada de les comunitats educatives. Hem aconseguit un nivell de participació que ha donat més contingut que mai al concepte de comunitat educativa. S'han vist mobilitzacions conjuntes de docents, famílies i alumnes, amb el suport de tot el seu entorn social. S'ha donat contingut a les reivindicacions amb una visió més global del que és l'educació, traspasant cada sector de la comunitat educativa el que és el seu àmbit per convertir-se en un tot en defensa d'una educació de qualitat i equitativa per les generacions futures. Hem viscut assemblees de comunitat educativa amb un debat sincer i constructiu sobre el model educatiu que volem. La reivindicació ha incrementat la participació de la comunitat educativa en la vida educativa dels centres.

No és un camí de roses, i no estam exempts de dificultats i tensions que amenacen la unitat d'acció de tota la comunitat educativa. S'ha de seguir treballant en la coordinació de les diferents accions de protesta i vies de pressió cap a aquests governants que estan demostrant no tenir estima ni respecte cap als ciutadans pels que governen. Hem de cercar accions amb objectius clars i factibles i amb consens. No podem allunyar-nos de la majoria social que s'ha aconseguit en la defensa de l'Educació. **F**

prebes de cirereta

Per què no ens diuen si el señor Bauzá ha ensenyat al Ministre Marroquí a entregar el territori als hotelers, a canvi de què el Ministre li ensenyàs a manejar els drets civils atenent la seva experiència amb el poble saharahui?

Per què el Cardenal Rouco no aclareix si els exorcistes que ha posat a punt són per atendre les necessitats del Govern que ell tant estima?

Per què el señor Bauzá no té cap mania en unir-se a la trobada de "dimonis amb corbata" del monestir de Yuste, que poden fer molt de mal, i no a la dels dimonis de Mallorca?

Per què el Sr. Rajoy no ha proclamat d'una vegada que prest estarem "cara al sol" i sols ha parlat de "días azules"?

Per què ens sorprèn que el señor Bauzá "hagi perdut el nord" si la seva estrella polar està a Madrid?

Per què el Sr. Rajoy predica la innocència de la Infanta de la mateixa manera que ho feia de la del srs Bárce-nas, Matas...?

Per què la dimissió del President del Barça fa interrompre els telenotícies i que un milió vuit-centes mil famílies tinguin tots els seus membres sense feina, no?

Per què la propaganda que està fent la dreta espanyola i l'europea de què tot va millorant s'assembla tant a la venda de "preferents" dels bancs?

Per què sembla que el Papa Francesc vol castigar Espanya amb el nomenament de cardenal?

Per què ens preocupa que a la Sanitat i a l'Economia hi posin enxufats en lloc de bons professionals si la que ens salvarà és Santa Teresa?

Per què no ens diuen quantes merdes de ca hi ha d'haver damunt l'acera perquè passi a dir-se femer?

Per què el señor Bauzá no s'atreveix a dir que el seu petroli és la farmàcia i la residència de vells?

Per què demanen que Palma sigui declarada patrimoni de la Humanitat si no arreglen el que està en les seves mans?

Per què els senyors Rajoy, Bauzá i demés, no se n'han temut que els taurons estan amenaçats d'extinció?

40 anys després, ens cal reiniciar el sistema per evitar el col·lapse

Margalida Maria Ramis Sastre

Àrea de Territori i Recursos del GOB

El GOB va celebrar, a finals del passat 2013, 40 anys des de la seva constitució com a grup dedicat inicialment als estudis ornitològics i que ben aviat es convertiria en el defensor dels espais i hàbitats naturals d'aquesta illa amenaçats en les èpoques del boom turístic i constructor, pel ciment i l'asfalt.

En aquesta llarga trajectòria sumam molts èxits - sense dubte l'esbucament de ses Covetes ha estat el millor regal d'aniversari - d'una societat que ha tengut clar que lluitar pel futur era lluitar per la preservació del territori, del medi ambient, del paisatge i dels nostres valors naturals. Malauradament però, la classe política que ens governa encara no ha après la lliçó i no l'ha apresada perquè no li interessa en absolut. Perquè no comparteix valors i perquè no entén la política com l'acció al servei de l'interés públic i general sinó que la perverteix per afavorir interessos concrets i privats.

En aquesta legislatura hem vist com, silenciosament, han anat desregulant el panorama normatiu relatiu a l'urbanisme i l'ordenació del territori, han anat desmantellant els espais naturals i han eliminat controls en la gestió sostenible dels recursos com l'aigua o les pedreres, deixant el territori en una situació de fragilitat sense precedents que ha motivat l'impuls de la darrera campanya del GOB. Es tracta d'obrir un debat dins de la societat mallorquina a favor d'un nou ordre econòmic i social, sobre la problemàtica ambiental i la necessitat d'aprofundiment democràtic.

Vegem els detalls d'aquesta perversa i intencionada política:

El concepte particular de "sostenibilitat" del Conseller Company aplicat a l'urbanisme.

El Conseller Company¹ va impulsar el que probablement sigui una de les més greus iniciatives legislatives que s'han impulsat fins a dia d'avui en relació a l'ordenació urbanística.

1. Decret-Llei 2/2012 de 17 de febrer i posterior Llei 7/2012 de 13 de juny de mesures urgents de mesures urgents per a l'ordenació urbanística sostenible

Una Llei que ha estat objecte d'anàlisi per part del Govern Estatal per tenir indicis d'inconstitucionalitat en alguns dels seus articles més conflictius.

La Llei Company, obri les portes a la construcció al sòl rústic, i a la desprotecció i reactivació d'urbanitzacions i altres projectes que actualment són ANEI o ARIP (especialment les que deriven de les proteccions impulsades per la LLei 4/2008): Cala Carbó (Pollença), el Vilar (Pollença), cala Blanca (Andratx), Alcanada (Alcúdia), cala Marçal (Felanitx), Regana (Llucmajor), can Vairet i son Flor (Calvià), Montport (Andratx), Muleta (Sóller).

La Llei introdueix també la figura dels Assentaments en el Medi Rural que pot suposar la legalització de parcel·lacions il·legals amb efectes negatius per l'extensió de la urbanització difusa més insostenible socioambientalment, el greuge pels no infractors i l'assumpció social de la indisciplina urbanística. Quan els interessos turístics sotmeten les regles del joc urbanístic.

El Conseller Carlos Delgado ha aconseguit plasmar les seves aspiracions personals aconseguint mitjançant la nova Llei del Turisme², poder disposar total i absolutament de tot el territori per autoritzar sense traves, ni administratives ni ambientals, projectes al marge de qualsevol compliment de la legislació en matèria territorial i urbanística. ■■■

2. Llei 8/2012, de 19 de juliol del turisme de les Illes Balears

Alguns aspectes claus de la Llei:

1. Pretén subordinar la planificació territorial a l'interès turístic.
2. Concedeix dispenses al compliment de paràmetres urbanístics adjudicats de forma arbitrària sota la figura de l'interès turístic i autonòmic.
3. Afavoreix la desregulació de les autoritzacions sobre activitats turístiques i usos del sòl.
4. Amnistia de forma escandalosa “fòssils” urbanístics, exonerant-los del compliment de la norma.

Gabriel Company, el Conseller de medi ambient, ordenació del territori i agricultura del govern Bauzá, promou una Llei que legalitza les urbanitzacions i els xalets construïts als espais naturals i al fora vila balear.

Només a Mallorca, hi pot haver 226.590 edificacions al sòl rústic amb usos turístics i residencials. S'hagin construït o no legalment, el Govern Bauzá planteja legalitzar-los. Es tracta d'un greuge per als que han respectat la Llei fins a dia d'avui; a més, abona la delinqüència urbanística dels que apostaren per fer infraccions; i compromet la sostenibilitat del futur perquè elimina les “portes” de la ciutat al camp amb l'extensió de la ciutat difusa.

5. Sòl rústic (fins i tot protegit) obert als negocis turístics sense cap tipus de control ni urbanístic ni ambiental.
6. Es possibiliten canvis d'ús afavorint les empreses d'allotjament turístic
7. Es rebaixen els requeriments ambientals i d'ordenació territorial per als establiment de turisme rural i agroturisme, en tant que se'ls deixa d'exigir la declaració d'interès general i l'avaluació d'impacte ambiental.

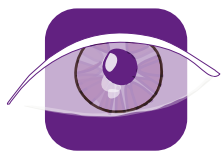
El projecte de Llei del Sòl, Bauzá-Company: una amenaça pel territori.

El govern Bauzá promou la urbanització dels espais naturals i rurals. Aquest és el resum de la proposta de Llei del Sòl del govern del Partit Popular de les Illes Balears actualment en tramitació parlamentària.

La nova Llei Bauzá-Company pot consolidar d'altres amenaces pel territori balear que comporten una pèrdua de seguretat jurídica a la ciutadania i afavoreixen els interessos dels urbanitzadors i especuladors urbanístics.

Davant aquest panorama polític que no només té conseqüències sobre el territori, sinó que és la mateixa que atempta contra la llengua, la cultura, l'educació, la sanitat, i tants altres drets socials, ens cal una participació social efectiva i la creació i implantació d'alternatives sorgides des de la base social, la justícia i l'equitat.

Cal aturar el comptador i reiniciar el sistema per evitar el col·lapse i tothom hi és necessari. **F**

què està passant?

Més i més!!

Jaume Garau

Doctor en Economia

Amb uns 12 milions de turistes anuals, les Illes Balears són un dels principals destins turístics d'Europa. Ja fa dècades que som d'entre els llocs més visitats de tota la Mediterrània i del món. D'aquí se'n deriven dues conseqüències: la primera és que aquesta activitat econòmica és una extraordinària font d'ocupació i de renda per a les famílies d'aquí.

L'altre efecte –igual d'omnipresent que l'anterior– és la gran pressió ambiental a què està sotmès el nostre arxipèlag. A les Illes Balears no tenim turisme de masses. Turisme de masses és el que es dona a Catalunya, a Tunísia, a Sicília... territoris de mida petita o mitjana que reben milions de persones anualment. En canvi, aquí tenim turisme d'hipermasses o de macro-masses. 12 milions de visitants, per a unes illes petites: rebem una xifra similar a la de països sencers com Croàcia o Grècia. Aquesta exuberància necessita de tres coses urgents per a una bona gestió.

En primer lloc, s'ha de regular i controlar el flux de turistes i l'excés de gent, de la mateixa manera que es limita la quantitat de persones que visiten al mateix temps un espai públic i excepcional (*El Prado*, la torre *Eiffel*...). A Brasil o a Costa Rica, és habitual acotar el nombre màxim de gent que visita els espais naturals per tal de no danyar l'ecosistema. A Menorca, els parquings de cotxes regulen –indirectament– el nombre màxim de gent que hi ha a les platges.

De fet, el turista percep l'excés de gent, de congestió turística, d'explotació comercial... i això afecta molt negativament la seva intenció de retorn: disminueix de manera important.

També és necessari compensar els costos ambientals que té el turisme i que mai no es comptabilitzen. El turisme no només consumeix territori. També emet molt de gasos contaminats a causa dels milers de vols que necessitem a Balears per importar els turistes. Per aquest motiu, és indispensable compensar el nostre gran impacte d'emissions que fa la nostra economia. Per exemple, renunciant als cotxes tradicionals i apostant per cotxes elèctrics, molt menys contaminats. Un territori com el nostre, té les dimensions ideals per aquest tipus de vehicle.

I, finalment, s'han de corregir els efectes econòmics negatius que té el turisme. El turisme és una activitat que a mig termini pot condicionar molt negativament l'economia d'un país. Només 1 de cada 6 llocs de treball generats pel turisme, requereix de titulacions superiors. La resta són sense estudis, amb estudis primaris o secundaris (cambrers, netejadors d'habitacions...).

A més, el turisme és una activitat que realitza poc esforç en innovació i recerca. I si un país té la seva població poc formada i no inventa, i només es dedica a explotar i a viure d'un recurs natural (sol i platja), no creixerà en el futur. Per aquest motiu, el Govern –amb allò recaptat gràcies al turisme– hauria de destinar esforços per promoure la formació i la innovació i la resta de sectors econòmics. Les taxes turístiques de Catalunya, Venècia o Brasil també serveixen per a això.

En definitiva, tenir només com a objectiu incrementar el nombre de turistes, pot ser sinònim de fer les coses just al contrari de com s'haurien d'estar fent. **F**

El Pla d'Ocupació 2013-2017: una nova oportunitat perduda

Llorenç Pou Garcias

Professor d'economia del treball de la UIB

El Govern de les Illes Balears presentà el proppassat mes de novembre l'esborrany del Pla d'Ocupació per al període 2013-2017 per a la seva discussió amb les diferents formacions polítiques i les organitzacions econòmiques i socials.

L'explicació de la seva elaboració no cal cercar-la en un interès sobtat del Govern per les polítiques laborals, ans en l'obligació de presentar un Pla d'Ocupació "participat" amb els agents econòmics i socials per rebre recursos econòmics de la Comissió Europea a l'entorn de la lluita contra l'atur juvenil. Tot i que el document no tindrà cap transcendència real en les polítiques laborals de les Illes, d'entrada perquè d'aquí que estigui aprovat quedarà com a molt un any de legislatura, sí resulta interessant perquè explicita la visió del partit que sustenta el Govern envers les polítiques laborals (especialment de les polítiques actives d'ocupació-PAO-) i les diferents institucionals laborals que hi tenen un paper.

El punt de partida per entendre el document cal situar-lo en tot el succeït en els més de dos anys i mig de legislatura, i del qual el document no en parla en cap moment: a tall de resum, el pressupost del SOIB ha passat dels 92 milions d'euros 'gastats' el 2010, darrer any sencer de l'anterior govern, als 35 milions 'pressupostats' de 2014.

Tot el document del Pla d'Ocupació (PO) traspuja una mateixa idea: creure que el mercat arreglarà per ell mateix els problemes laborals a Balears. Així, dels set objectius que es marca el PO, el primer correspon, com es comenta més endavant, a mesures de caire econòmic que res tenen a veure amb el mercat laboral. L'objectiu 3, correspon essencialment als incentius a la contractació, mentre els objectius 5 i 7 tenen a veure amb l'esperit emprenedor i l'accés al crèdit (39 de les 80 fulles de mesures).

Dit altrament, el principal eix del PO sembla ser l'empresa, entesa com la propietària del capital. Pel que fa a les polítiques laborals que tenen com a eix d'actuació directa a les persones treballadores, totes elles segueixen una doble característica: són mesures d'obligat compliment com a desenvolupament de lleis d'àmbit estatal o són mesures dissenyades a nivell estatal i simplement executades a nivell autonòmic (com ara la Garantia juvenil).

L'única política laboral pròpia proposada al PO són els incentius a la contractació. Llàstima que està perfectament provat a Balears, però també a tot arreu, que els incentius a la contractació no creen ocupació, sinó que per l'únic que serveixen és per abaratir la mà d'obra.

Un element interessant de la visió de la política laboral ho constitueix el fet d'incloure tot el conjunt de normatives econòmiques de distint nivell que ha anat aprovant el Govern durant la legislatura present dins el PO.

Qualcú pot pensar que s'ha fet per omplir el document. Pot ser, però també és el reflex d'una ideologia que confon els continguts d'un Pla Estratègic amb un PO. Tal vegada fóra bo explicar que per entendre quins continguts hi hauria d'haver a un PO, aquest s'hauria d'anomenar Pla d'Ocupabilitat. En el primer cas el focus està en l'economia, en el segon en les persones que treballen o volen treballar.

Pel que fa a les polítiques actives d'ocupació (PAO), vertader epicentre de qualsevol PO, aquestes es despatxen en 18 fulls absolutament intrascendents. La intrascendència del document és tal que el Govern no se n'ha adonat que la presidenta del SOIB és la Consellera d'Educació, ja que una de les mesures formulades, "Organizar, ordenar y coordinar los actuales servicios de Información y Orientación de las administraciones educativas y laborales", pretén evitar que les conselleria de treball i educació es 'trepitgin'.

Com deia al principi, el PO es visiona com una obligació respecte a la Comissió Europea. Al document no es fa cap valoració del paper que ha de jugar el Servei d'Ocupació de les Illes Balears. No es discuteix quines són les seves mancances actuals ni quins són els seus reptes de futur. No es parla en cap moment de quines són les seves apostes estratègiques. En cap moment es contrasten els mitjans actuals del SOIB amb la xifra de demandants d'ocupació que hi romanen inscrits. ■■■

Com deia, les mesures proposades són tan estàndard que podrien ser directament aplicables a qualsevol regió espanyola. De fet, la majoria de mesures són simples derivacions d'obligacions establertes en lleis del Parlament espanyol, moltes d'elles de l'any 2008. És més, són unes mesures tan estàndard i poc compromeses, que el document esdevé atemporal. En cap moment aconsegueix empatitzar ni amb el moment laboral viscut ni amb la realitat de cadascuna de les illes, a les quals gairebé ni les anomena. Serà que les PAO modernes s'han d'allunyar de la realitat territorial...

Un element molt important i que és la continuació del paràgraf anterior, és el fet que la qüestió de la crisi econòmica no apareix més enllà de l'apartat de diagnòstic. Sembla inversemblant que després de cinc anys de crisi econòmica i haver-se perdut més del 15% dels llocs de feina, es presenti un PO que no inclogui cap tipus de mesures de xoc per combatre les qüestions que es considerin més urgents, per exemple per millorar l'ocupabilitat i capacitat econòmica de les persones aturades de llarga durada i que no cobren cap prestació d'atur. I no és sols una crítica a la manca d'imaginació en la proposta de noves mesures, ans també, i sobretot, a la manca de partides pressupostàries extraordinàries. És, en definitiva, un PO absolutament desconnectat de la realitat.

No voldria acabar aquests comentaris, obligadament resumits, sense esmentar la manca de diàleg i concertació social inherent al PO. D'entrada, moltes de les lleis que figuren en el primer objectiu, de caire econòmic, foren aprovades sota la figura de decrets-lei, furgant el corresponent normal debat parlamentari. Més enllà del desgavell conceptual que suposa la seva incorporació al PO, també trasllada la manca de voluntat de concertació social. Llei aprovades sense consens no es poden incloure en un document que fóra bo fos consensuat. Molt difícil ho posen als sindicats i patronals, si bé això depèn del concepte de 'participació' que tingui cadascú. **F**

L'ITMB rebutja el tancament de les emissions de Catalunya Ràdio i Catalunya Informació al País Valencià

Institut Triangle de Mar Blava Manifest

"... a qui no agrada que es parle, s'escriga o es pense en català; és la mateixa gent a qui molesta que es parle, s'escriga o es pense"

Ovidi Montllor

El Ministeri d'Indústria del govern de l'Estat espanyol, amb la seva resolució notificada a Acció Cultural del País Valencià (ACPV) obligava a tancar dimarts el senyal de Catalunya Ràdio i Catalunya Informació al País Valencià, després de prop de 30 anys d'emissió ininterrompuda.

Davant d'una nova amenaça de sancions multimilionàries i la passivitat de nou del govern valencià, ACPV propietària dels repetidors, ha decidit el tancament i la preparació de les corresponents al·legacions a la carta rebuda del Ministeri aquest 17 de gener de 2014.

En tan sols tres anys, les accions judicials empreses pels governs valencians i central del PP han forçat a tancar totes les emissores que abastaven el conjunt del País Valencià. Només queden algunes ràdios i televisions comarcals que encara, a dia d'avui, resisteixen. La totalitat de cadenes depenents del govern valencià com les que depenen del govern català han estat clausurades.

Volem recordar el conjunt de mesures que els governs del PP estan executant, amb la única finalitat d'esborrar la identitat cultural pròpia arreu dels territoris de parla catalana. A tall d'exemple no exhaustiu, podem fer menció a la Llei de Trilingüisme a les Illes o la darrera Llei de Símbols aprovada en la mateixa comunitat; a Aragó canviant el nom del català de la Franja per LAPAO (Lengua Aragonesa Propia del Aragón Oriental) i en el País Valencià, el tancament de les emissions de TV3 o ara de Catalunya Ràdio, com la persecució sistemàtica i prohibicions d'actes culturals. ■■■

L'Institut Triangle de la Mar Blava, és l'entitat que aglutina a entitats i persones de pensament ecosocialista i de territoris català-parlants de Catalunya, Illes Balears, País Valencià, Catalunya Nord, Andorra i l'Alguer-Sardenya, de la qual en formen part la Fundació Ateneu Pere Mascaró i la Fundació Nous Horitzons.

En aquests moments, amb el tancament de les emissions al País Valencià de Catalunya Ràdio i Catalunya Informació ja no queda cap emissora, excepte alguna emissora d'àmbit comarcal o local, que emeti en llengua valenciana (van tancar Canal 9, Nou2, Ràdio 9 i Ràdio Sí) que s'afegeixen al tancament de les emissions de TV3 i Cat Ràdio.

No podem oblidar que la iniciativa legislativa popular, "Televisió sense fronteres", que va recollir finalment 650.650 signatures degudament acreditades es va presentar al congrés espanyol i va ser rebutjada, sense negociar res, per la majoria absoluta del PP.

Des de l'ITMB volem denunciar aquests fets que vulneren els tractats i acords internacionals sobre els drets lingüístics i la diversitat cultural; així com la Carta Europea de Protecció de les Llengües Regionals o Minoritàries; i que també vulneren els principis i drets reconeguts en la Constitució espanyola.

Unes mesures que el seu únic objectiu són l'ofensiva contra el català i les expressions culturals inherents al mateix. Aquests fets també suposen un atac a la llibertat d'informació i pluralitat de la mateixa. Un absurd gest d'autoritat que demostra les seves febleses i alhora ens enforteix com a poble.

Des de l'ITMB volen dir, ben clar i ben alt, que podran silenciar les televisions i les ràdios d'un poble, però no ens faran callar ni podran callar la gent ni la llengua d'un poble.

I per tant:

1. Denunciem la persecució sistemàtica de la llengua catalana per part dels governs del PP de l'Estat espanyol, de les Illes, d'Aragó i del País Valencià. Accions i decisions fetes des de la força i la constant i obsessiva persecució de la llengua pròpia dels nostres territoris, fomentant la seva disgregació i pretenent una uniformització cultural, sota l'hegemonia de la llengua castellana.

2. Rebutgem l'ordre de tancament del Ministeri d'Indústria a petició del Govern valencià i demanem el compliment dels tractats internacionals signats per l'Estat espanyol sobre diversitat cultural i drets lingüístics, també emparats per la Constitució Espanyola.

3. Denunciem la passivitat del govern valencià front la denúncia per part d'una entitat d'aquestes emissions radiofòniques i tal com ja varen fer amb el tancament de TV3 i Canal 9

4. Reivindiquem l'espai comunicatiu propi català i la pluralitat informativa, com expressió de la diversitat cultural, els drets lingüístics i el dret a la informació plural de la ciutadania.

5. Reiterem el nostre suport i reconeixement a la tasca de molts ciutadans i ciutadanes del País Valencià per protegir, fomentar i garantir les expressions en la seva pròpia llengua, reconeixent el paper rellevant i fonamental d'ACPV.

6. No volem oblidar la situació de feblesa del català a la Catalunya del Nord i la pèrdua de senyal de TV3; o la persecució de la llengua per part del govern del PP de l'Aragó.

7. Instem al Govern de la Generalitat de Catalunya, vistes les actuacions i decisions del govern de la Generalitat Valenciana, a cedir els senyals de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA), atenent la sentència del Tribunal Suprem, de 5 de desembre de 2012, on afirmava que "la difusión de aquellas emisiones televisivas más allá de los límites territoriales de la CA de Catalunya era y es sin duada lícita" que plantejava la necessitat de donar cobertura legal a aquesta activitat lícita. El Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana, al gener del 2013, també es va pronunciar en termes similars. **F**

L'apunt socioeconòmic

Què ha passat en 2013 al Mercat Laboral de Balears?

Rafel Borràs i Ensenyat

Les dades

L'EPA ens ha confirmat la "mala salut" del mercat laboral illenc: La mitjana de població aturada va ser de 135.000 persones (una taxa global del 22,30%). La taxa d'atur juvenil (menors de 25 anys) es situà en un 22,30%. La població en atur de llarga durada (amb més d'un any en situació de recerca de feina) va arribar a ser de 50.700 persones, i una mitjana de 40.100 llars illenques tingueren a tots els seus membres actius (en condicions i amb voluntat de treballar) en atur.

És cert que la població aturada ha baixat en un 1,59% en relació a la mitjana de l'any 2012, però això no vol dir que s'hagi creat ocupació. Ans al contrari, l'atur estimat baixa perquè la població illenca ocupada a jornada parcial té una important revifada i arribà a 65.875 persones de mitjana durant l'any 2013, i les persones assalariades amb contractes temporals freguen el 30% del total de tota la població que treballa per compte aliena. Això passa en un context de població activa (la gent que està en condicions de fer feina i en vol fer) pràcticament estancada entorn a les sis-centes mil persones, i una població ocupada (la gent ocupada per compte pròpia, per compte aliena, en el mercat laboral formal o a l'informal) també estable entorn a una població mitjana de 240.000 persones.

Els comentaris

Els missatges d'optimisme del Govern Bauzá sobre el mercat laboral de les illes són cíncics i estan plens d'ideologia neoliberal. L'aposta del PP és la promoció dels treballadors i treballadores pobres, és a dir, que el treball ja no sigui una forma de allunyar el risc de pobresa i/o d'exclusió social. És probable que estiguem sortint de la recessió econòmica per entrar en una situació d'estancament en matèria laboral i social i d'agreujament dels patiments dels més febles: persones aturades, aturats de llarga durada i les persones anomenades "inocupables" per les seves carències formatives i d'habilitats laborals.

Una lectura

L'EPA ens ha mostrat la tendència cap a una major desigualtat que provoca la legislació laboral del PP. En el recent llibre de Joan Herrera "Quanta desigualtat pot suportar la democràcia?" (Editorial RBA- ORIGENS), hi trobareu –sobretot en la primera meitat del llibre– una bona perspectiva i reflexió sobre la desigualtat inherent al neoliberalisme i sobre el fracàs de la socialdemocràcia per fer-li front. La segona part del llibre està més centrada a la interessantíssima conjuntura política catalana i per això és un text més comú d'un polític en actiu. **F**

Bona lectura!

“Encara Més per l'Obra”, el renaixement necessari

Macià Calafat

El passat dijous 30 de gener, al Centre de Cultura de Sa Nostra, l'Obra Cultural Balear va fer una Assemblea de socis per elegir l'única candidatura presentada, “Encara Més per l'Obra”. La llista, encapçalada per Jaume Mateu, és continuista respecte a l'anterior. Mateu estarà acompanyat per Marisa Cerdó a la vicepresidència i per Caterina Canyelles a la secretaria. La resta de membres de la candidatura està formada per persones representatives de diferents sectors socials, professionals i territorials

L'objectiu de la candidatura és donar continuïtat a la tasca d'homenots com Francesc de Borja Moll, Miquel Forteza, Climent Garau o Josep Maria Llompart a favor de la llengua, la cultura i el país tenint en compte les dificultats que representen una situació econòmica que obliga l'OCB a estrènyer-se el cinturó i unes institucions hostils a les senyes d'identitat del país.

Els nous integrants de la junta són Catalina Reynés, tècnica en empreses i activitats turístiques, que en serà la nova tresorera, i els vocals Antoni Bennàssar, advocat; Antònia Fornés, comerciant i membre de l'OCB d'Inca; Antònia Garí, professora i membre de l'OCB de Lloret; Susanna Moll, directora de producció de l'Editorial Moll; Miquel Pasqual, gestor cultural; Miquel Puiggròs, activista, periodista i membre de l'OCB de Sineu; Àlex Segura, portaveu de Joves de Mallorca per la Llengua i membre del Consell de Joventut; Lila Thomàs, presidenta de l'OCB de Marraixí; i Margalida M. Valenzuela, membre de l'OCB de Sencelles i antiga responsable de la Xarxa Territorial de l'OCB.

El programa d'aquesta nova junta està basat en quatre línies d'actuació. En primer lloc, “Organització, gestió i comunicació”, on destaquen com a objectius reorganitzar professionalment l'entitat i optimitzar-ne els recursos tècnics, sempre tenint en compte la situació econòmica actual.

“Encara Més per l'Obra” també vol adequar la imatge i el discurs de l'OCB a les TIC i augmentar la base social de l'entitat, així com potenciar la Xarxa Territorial i el Consell Assessor i refermar les relacions amb les entitats germanes.

Per a la segona línia de feina, “Llengua”, els objectius d’“Encara Més per l'Obra” són reforçar socialment el discurs favorable a la llengua catalana, mantenir la reivindicació lingüística davant les institucions i augmentar la capacitat de resposta immediata a les agressions. També pretén difondre els estudis referits a l'ús social del català en tot el seu àmbit, aconseguir la màxima participació popular en la reivindicació lingüística i elaborar un discurs lingüístic comú a tot l'àmbit català.

Per aconseguir-ho, l'entitat cercarà la complicitat amb els mitjans de comunicació, estarà present a tots els fòrums i plataformes a favor de la llengua, defensarà els drets lingüístics, convocarà les Diades per la Llengua i impulsarà l'ús de la llengua com a element de cohesió social, especialment a l'ensenyament.

La tercera línia de feina, "Cultura", té com a objectiu principal potenciar al màxim Can Alcover com a centre potent de la cultura catalana. A més, l'entitat també vol mantenir i potenciar les marques culturals consolidades de l'entitat i establir línies de treball o de col·laboració amb entitats culturals, tant de caràcter culte com dins l'àmbit de la cultura popular. L'entitat, a més, estudiarà vies d'autofinançament i continuarà convocant la Nit de la Cultura i els Premis 31 de Desembre.

La quarta i darrera línia de feina, "País", vol seguir potenciant el 31 de Desembre com a Diada de Mallorca, promoure i projectar socialment les reflexions sobre la realitat nacional de Mallorca, mantenir les relacions establertes amb les entitats socioculturals dels Països Catalans, amb la vista posada en el procés emancipador del Principat, i mantenir i refermar l'espai cultural i comunicatiu català. La nova junta pretén potenciar l'activitat de la Federació Llull per fer front als atacs a la llengua i a la cultura i participar a tots els circuits culturals dels Països Catalans. L'OCB també mantindrà els Fòrum OCB com a espai de reflexió.

La nova junta comença una nova etapa molt marcada per les agressions contra la llengua, la cultura i el país impulsades pels diferents governs del PP -fa pocs dies el govern espanyol ha tancat Catalunya Ràdio al País Valencià. Unes agressions contra les quals, no obstant, s'ha posat en marxa una resposta social sense precedents a les Illes Balears. L'OCB, com a entitat capdavantera de la societat civil, ha de liderar aquest moviment de renaixement democràtic i nacional. Pel bé d'aquest país, cal desitjar-li molta sort.

L'Espai Mallorca i l'apoderament cultural

Jaume Reus

Gestor cultural de l'Espai Mallorca

L'Espai Mallorca torna a ser ben actiu a Barcelona des del passat mes de setembre gràcies a la iniciativa de l'Associació Crits i Renou que el gestiona. El nou model de centre cultural i social poc té a veure amb l'anterior, tot i que s'ha mantingut el nom a causa del pes consolidat que tenia entre els usuaris de la cultura de la ciutat.

L'EM té entre els seus principals objectius, ara més que mai, servir de lloc de trobada, de plataforma de creació de propostes culturals i socials entre les Illes Balears, el Principat i el País Valencià. Ara, que sembla que les tensions entre les tres àrees són més fortes i més distants, nosaltres ens proposem amb modèstia però ben convençuts, mantenir els vincles que alguns desitgen esborrar a cops de ridículs decrets i vergonyoses lleis.

No és senzill treballar en les nostres condicions. Un grup de persones que s'organitzen en una associació sense ànim de lucre que gestiona una llibreria especialitzada i un centre polivalent, que compta amb un bar, dedicat a fer exposicions, concerts en viu, conferències, cicles de debats sobre l'actualitat, tallers educatius, etc. A més a més, amb l'objectiu prioritari de donar a tastar el talent d'unes illes a una ciutat d'enorme oferta cultural. De forma paradoxal, tot això sense comptar amb el recolzament de cap institució pública del lloc que representem. En positiu s'ha de dir que l'Ajuntament de Barcelona i la Institució de les Lletres Catalanes ens fan costat, juntament amb patrocinis com els de Moritz o la Fundació Baleària.

En aquest moment de crisi tan profunda en tots els sentits, estem apostant per la idea d'apoderament ciutadà i l'autogestió. La cooperació, la solidaritat, la democràcia real, la sostenibilitat, el teixit associatiu són fonaments de la nostra actuació en el context d'un barri tan especial i ric com és el Raval. El nostre centre és ja un espai que creu en les dinàmiques socials per reforçar tot el que significa, de veritat, treballar en xarxa. ■■■

És així que aquesta dimensió social i cultural fa que col·laborem amb la Fundació Tot Raval i amb el nou concepte municipal de Raval Cultural. Fer xarxa significa sortir, també, del nostre local i organitzar o col·laborar amb actes i iniciatives com DRAPART 2013 al CCCB on exposaren els artistes Carles Gispert i Miquel Àngel Llonvoy o amb la Federació Foguerons sa Pobra a Gràcia que ens cedir el Centre de cultura popular La Violeta per exposar-hi a l'artista Toni Moranta. Així mateix hem posat dues caixes de resistència que han recaptat diners de gent anònima de Barcelona en suport a l'Assemblea de Docents de les Illes Balears, que ens han fet sentir orgullosos d'aquest col·lectiu.

Fins ara, la poesia i la música en viu han tingut un especial protagonisme els dimarts i els dissabtes. Maria Antònia Massanet i Joana Abrines coordinaren un bell cicle de Poesia a l'Aparador els mesos d'octubre i novembre que ens acostà moltes veus en directe com ara: Núria Martínez-Vernis, Lucia Pietrelli, Marc Espectre o Pau Gener Galin. De músics ja n'han passat un bon grapat, entre d'altres: Donallop, Petit, Miquel Serra, Ariana Abecasis, Doug Macdonald o Michelle Faber.

Un dels aspectes que ens diferencia de molts altres centres culturals o d'exposicions és el sentit i el relat que donem a la nostra programació. L'EM no és una entitat finalista, un simple contenidor o un microcosmos d'exposicions d'art que itineren per centres mancats de programació o sotmesos a interessos polítics. La nostra programació vol ser de qualitat i oberta a totes les arts i llenguatges. És per això que fem una exposició cada dos mesos i realitzem un conjunt d'activitats al seu voltant que desenvolupin múltiples aspectes de la nostra proposta o la de l'artista.

Som un agent actiu, un productor d'iniciatives, una veu amb opinió. És així que varem inaugurar l'espai amb l'artista Gabriel Lacomba i la seva darrera producció de fotografies dedicada a la Serra de Tramuntana. Unes obres només aparentment realistes que contenen alguns dels elements subjectius que travessen sempre la seva particular mirada.

De manera paral·lela, signarem un conveni de col·laboració amb el GOB, per ser la seva seu i veu a Barcelona, i realitzarem dues accions de marxandatge per a la recuperació de la Trapa: l'edició de camisetes i de postals que comptà amb el disseny de l'artista.

La segona exposició la dedicarem a Bartomeu Rosselló-Pòrcel. Ens va fer moltes ganes poder contribuir al triangle poètic del Nadal a Barcelona reunint aquests tres grans escriptors de la literatura catalana del segle XX amb Espriu al CCCB i Marià Villangómez a l'Institut d'Estudis Catalans. Gràcies a Xavier Abraham que n'és el curador, fins el proper dia 8 de febrer tenim una exposició que mostra la dimensió més esquerrana, política, compromesa, associativa, d'aquest jove d'esperit ple d'il·lusió.

Com sempre, i de manera paral·lela, hem organitzat activitats com conferències, actes poètics amb fogueró inclòs als passats Foguerons de sant Antoni de Sa Pobra a Gràcia o un concert.

A la capella de la Residència d'Estudiants on estigué Rosselló-Pòrcel varem fer l'estrena absoluta de la peça que el compositor i tenor Pere Pou ha compost a partir de poemes del poeta i amb l'acompanyament del pianista Andreu Riera. Un acte coordinat per Jordi Alomar.

Una de les propostes més engrescadores, organitzada juntament amb Illencs pel català, ha estat l'homenatge popular a Bartomeu Rosselló-Pòrcel i Marià Villangómez que va tenir lloc al CAT Tradicionàrius de Gràcia el passat dia 1 de febrer amb la presència de poetes i músics. Un projecte que s'ha finançat gràcies als 179 mecenes que aportaren els diners necessaris a la campanya de micromecenatge que duguérem a terme el mes de novembre i desembre.

Si voleu ser protagonistes, també, d'aquestes iniciatives del nou Espai Mallorca us demanem que us faceu socis per començar a compartir aquestes il·lusions. **F**

l'entrevista

Pello Urizar

Secretari General d'Eusko Alkartasuna i diputat d'EH-Bildu al Parlament Basc

Per David Jordi Llobet i Josep Valero

Pello Urizar té 45 anys. És el secretari general de Euzko Alkartasuna (EA) i parlamentari d'EH BILDU en el Parlament basc, per la circumscripció de Guipúscoa. És titulat de FP de segon grau en informàtica i electrònica. De família de militants del Partit Nacionalista Basc (PNB), va viure de ben jove les manifestacions polítiques del temps de la transició. El 1986 va participar en la fundació d'EA, que sorgí d'una escissió del PNB. És a Palma convidat per l'Ateneu Pere Mascaró, per fer una xerrada sobre la situació a Euskadi. L'entrevista es realitzà el dia anterior a la gran manifestació que omplí de gent els carrers de Bilbao per reclamar un acord que dugui la pau i superi definitivament el conflicte basc.

Perquè sorgeix EA?

EA es defineix com un partit socialdemòcrata. La seva separació del PNB respon a dues diferències substancials. Té una visió social diferent respecte al PNB, que prima més els interessos econòmics empresarials que els dels treballadors. A la vegada hi ha una diferència substancial sobre la pròpia concepció nacional de Euzkal Herria. EA defensa la necessitat d'unes institucions comunes a tots els territoris per vertebrar políticament la nació basca, mentre el PNB té més una concepció de manteniment foral de les diputacions, i que segueixin funcionant com a petits regnes de taifes. Des d'una perspectiva nacional, cal actualitzar aquesta concepció.

També sempre heu estat contra la actuació armada d'ETA...

Sí, nosaltres defensam tots els drets humans. Ens posam de part de les víctimes i en contra dels qui feien els atemptats. És una crítica social i també política. La violència dividia la majoria social nacional. L'Estat espanyol se'n beneficiava, i això afavoria el reforçament del bipartidisme com a règim polític. Això es va veure ens els acords de governabilitat que es donaven mútuament a Euzkadi i a Nafarroa, el PSOE i el PP, i UPN-PP i PSOE.

Quan comenceu a pensar amb acords amb l'esquerra abertzale?

Entre 1986 i 1987 nosaltres apostam per un acord. Però sempre que no hi hagués activa l'opció armada. El 2009 reiteràrem amb un document l'aposta per un acord amb les forces sobiranistes abertzales. En paral·lel, l'esquerra abertzale iniciava la reflexió sobre el nou cicle polític que s'obria. El seu equip dirigent treballava per tancar l'etapa armada, quan es produeixen les detencions d'Otegui i dels altres membres de l'equip a l'octubre del 2009. Aquella era una detenció que volia tancar la via de la resolució política del conflicte basc per part de l'Estat. En novembre del 2009 iniciam l'etapa del debat d'EA amb l'esquerra abertzale. En principi va ser un debat molt dur. Però amb l'anunci del cessament temporal dels atemptats de ETA el setembre de 2010 i amb el debat polític, arribam a uns principis d'acord. En el maig de 2011, just vint minuts amb posterioritat al començament oficial de la campanya electoral, el Tribunal Constitucional no posa objeccions a la presentació de la coalició *BILDU* a les eleccions municipals.

BILDU fou la gran sorpresa de les eleccions municipals...

Sí, som la força amb més batles i més regidors a Euzkal Herria. *BILDU* és una coalició que es planteja sobre la base d'acords estratègics entre EA, Alternatiba i persones independents, de l'esquerra abertzale. A l'octubre del 2011 ETA fa la declaració arran de la conferència de pau d'Aiete, on comunica el cessament unilateral de la seva activitat armada i l'aposta per una solució política a la situació d'Euzkadi. En el setembre de 2011, s'incorpora a la coalició Aralar i Abertzaleen Batasuna, d'Iparalde, tan sols a efectes de pura coalició i sense firmar acords estratègics.

Així neix *AMAIUR*, que es presentà a les eleccions generals espanyoles de novembre de 2011. Posteriorment, *SORTU* s'incorpora com a representació ja legal de l'esquerra abertzale, i amb la signatura dels acords estratègics amb Aralar, la coalició se consolida amb el nom actual com *EH-BILDU*.

A Iparralde pren el nom de *EH-BAI*, amb l'acord de les tres formacions abertzales existents: *SORTU* (l'antiga Batasuna, que a Iparralde no va deixar de ser legal), *Abertzaleen Batasuna* (formació exclusiva d'Iparralde) i *Euzko Alkartasuna*.

I a Nafarroa, també es consolida la coalició *EH BILDU*, malgrat que en les institucions elegides a l'any 2011, *Aralar* va anar en la coalició *Nafarroa BAI*.

EH-BILDU es vol quedar en una mera coalició o aspira a ésser un nou subjecte polític?

Això és un procés. *EH BILDU* és complex i alhora molt il·lusionant. És una coalició de quatre forces polítiques, que cadascuna d'elles ve amb una motxilla diferent, parteixen d'unes arrels i una trajectòria prou diferenciades. Hi ha un compromís estratègic de continuïtat, però no hi ha presses per accelerar cap procés. Descobrim que generam un missatge que no és al 100% d'una de les quatre forces, però sí incorpora parts de les quatre forces, i arriba a un àmbit més ample que cadascuna pel seu compte. A més, recull una gent que no donaria suport a cap de les forces, però sí està disposada a donar suport a la coalició. És un procés, que potser es troba en una fase diferent de la fase que viviu a MÉS per Mallorca. Nosaltres tenim clar que la pluralitat és un valor en si mateix.

A més, el mateix procés de recerca sincera de la pau també condiona la política. Veim de manera nítida que el PP i el PSOE tornen al passat, i nosaltres tenim una aposta estratègica de llarg recorregut, que és la consecució d'un Estat basc a Europa i des d'uns paràmetres d'esquerres. És a dir que la independència no estigui desvinculada de poder exercir una sobirania real. Amb la crisi s'ha vist que hi ha molts països que teòricament són independents, però a la pràctica no són sobirans, perquè les decisions es prenen a altres bandes. No volem una independència per fer el joc a la globalització i al neoliberalisme.

També sabem que per aconseguir la majoria social, per donar el salt qualitatiu que ara mateix s'està donant a Catalunya, haurem d'arribar a algun acord d'àmbit nacional amb el PNB. Encara que el PNB ara mateix no està en la mateixa tessitura que pot estar CiU a Catalunya. Segurament, perquè la persona que ara està de lehendakari no té les característiques necessàries per fer aquesta passa.

Vols dir que Urkullu no és Mas...

Urkullu no és Mas, i tampoc no és Ibarretxe. Ibarretxe sí estava disposat a fer aquest recorregut, però Urkullu no hi està, té altres característiques.

La percepció és que EH BILDU prioritza el component d'esquerra, de lluita contra la crisi, i deixa en un segon pla l'eix nacional. És una aposta estratègica?

EH BILDU té tres línies principals. La primera, i la més urgent, és assegurar les necessitats bàsiques de la gent i combatre els efectes més cruels de la crisi. Sense poder menjar i treballar, no es pot construir cap projecte de futur. Aquesta és una prioritat, perquè no pots parlar a una persona de país, de cultura... quan no té res per dur-se'n a la boca.

Però això no vol dir que oblidem les altres dues potes fonamentals. Una és el procés de pau. Cal tancar bé el procés de pau, que vol dir no deixar brots violents, que puguin tornar a sortir el dia de demà. Facem les coses bé perquè tothom tenguí clar que no s'han de tornar a agafar les pistoles. A més, si no culminam això bé, tampoc no podrem tirar endavant el projecte nacional.

I la tercera prioritat és impulsar el procés nacional. La portada que va rebre el pla Ibarretxe al Congrés de Diputats, no va ésser contestat amb la consulta al poble basc que hagués estat necessària, i que tant EA com Ibarretxe volíem impulsar. Però Urkullu, com a president del PNB, s'hi oposà. Allò va ser molt dur per EA. La raó que va donar el PNB és que el carrer no ho demanava. Vista la experiència de Catalunya, és important que la majoria del poble faci seva la reivindicació: la societat ha de ser un agent actiu. La gran diferència del fracàs d'Ibarretxe amb Catalunya és que ara Mas ja no pot fer marxa enrere, perquè té el poble que l'empeny. ■■■

No hi ha prioritats d'un objectiu sobre l'altre. Estan interrelacionats. La democràcia i la societat alternativa són components essencials del mateix projecte. A vegades un objectiu de lluita en un moment puntual pot passar per davant de l'altre, però mai van deslliats.

Què penses de la declaració dels presos?

Es una passa més en la via unilateral iniciada. És una llàstima que l'Estat no respongui en cap contrapartida. És molt difícil gestionar una sortida, si una de les parts es mostra inamovible. Confonen l'immobilisme amb la fortalesa. No se n'adonen que els moviments d'una part influeixen políticament a l'altra, malgrat ho neguin.

La detenció de la direcció de *EGUNKARIA*, un mitjà cultural en basc, va fer sortir de nou el fet de la tortura com a forma d'interrogar dels cossos policials. La darre- ra detenció dels mediadors amb els presos, per ser "l'últim tentacle d'ETA", és un altre pal a les rodes del procés de pacificació.

Quines passes concretes caldria fer per arribar a la sortida definitiva del conflicte?

En primer lloc donar solució cas a cas, a la situació dels presos. El desarmament d'ETA serà una realitat. Pot ser-ho amb la participació dels Estats francès i espanyol, si ho desitgen. Com va ser el cas del Regne Unit i l'IRA. Hi ha mediadors amb experiència per ajudar en

La sentència del Tribunal Europeu de Drets Humans (més conegut com el Tribunal d'Estrasburg), sobre la doctrina PAROT, deixa clar que no se poden conculcar drets democràtics en la suposada defensa de la democràcia. Tota la política penitenciària, la llei de partits, els criteris judicials sobre els drets de reunió i d'associació, les actuacions policials, se comencen a veure des de Europa d'una altra manera, quan no hi ha l'excusa de les accions d'ETA.

I l'Estat espanyol no apareix ja com la democràcia impol-luta que se suposava que era. I si hi afegim la corrupció, el descrèdit monàrquic, els retalls als drets democràtics com l'esborrany de la llei d'avortament... Si l'Estat no es mou no vol dir que no ho faci la realitat.

Fins ara l'Estat ha jugat a dir que tot el que se movia demanant independència o dret a decidir a Euzkadi era ETA.

aquestes qüestions. Per exemple en el cas de l'IRA, els presos varen ajudar tècnicament a la pacificació. No foren interlocutors, però sí agents actius que facilitaren el procés. És veritat que el millor que pot fer ETA és dissoldre's. Però no fer res, l'Estat esperant aquest fet, i fent funcionar tan sols la màquina repressiva, tampoc portarà a cap lloc. El tancament de Rajoy pot acabar anant en contra seva. Quan més aviat se n'adoni que l'interessa propiciar un canvi de política, millor per a tothom. La manifestació de Bilbao de demà, serà molt gran i potent. Que el PNB digui prou a l'arbitrarietat de l'Audiència Nacional i se sumi a la manifestació, és un fet molt rellevant dels canvis que espera la societat basca. ■■■

Com conjugau l'articulació territorial d'Euzkal Herria, que plantejau com un sol subjecte amb tres realitats polítiques diferents? EH BILDU contempla que cada territori exerceixi el dret a decidir per separat?

Efectivament hi ha tres realitats administratives diferenciades. El recorregut polític dependrà de la voluntat de cada territori. Consideram que el subjecte és tot un, però la gestió dels *tempos* s'ha de fer en funció de la voluntat dels seus propis habitants.

No es vol imposar res des de Euzkadi cap als altres territoris. Una altra cosa és la capacitat de proposta. Per exemple, quan EA estava en les coalicions de govern d'Euzkadi i Nafarroa, va proposar crear una *DIETA*, és a dir, una institució amb representats parlamentaris dels dos territoris, per abordar determinades iniciatives legals de mutu interès.

Des de la democràcia i el respecte a les decisions de cada territori, estam oberts a propostes de tipus federal o confederal, que plasmin políticament la idea d'avançar cap a un mateix projecte nacional.

Una eventual independència de Catalunya influirà en el procés nacional a Euskal Herria?

Si Catalunya s'independitza, canviarà el mateix Estat espanyol. Sense el 20% del PIB i de la població que representa Catalunya, què quedarà d'Espanya? Espanya s'ha format sobre la base de la influència castellana i de la conquesta per les armes. Mai s'ha qüestionat la legitimitat de la seva unitat. Qualsevol proposta de diàleg bilateral entre un territori i l'Estat, s'ha boicotejat tan en la forma com en el fons. Quan en 1890 Navarra va ser desposseïda del títol de Regne pel de província, la delegació navarresa que va anar a protestar a Madrid, va rebre el mateix rebuig i menyspreu que també va obtenir el Pla Ibarretxe. Aquesta Espanya i aquesta política imposada des de Madrid, són un llast per a la democràcia i per a la bona convivència entre els seus pobles.

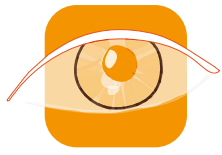
Finalment, EA forma part del grup parlamentari europeu ALE-Verds. Com veus les properes eleccions europees?

Efectivament formam part de l'ALE (Aliança Lliure Europea), a on hi ha forces com el PSM, BNG, Cha, ERC, EA, Aralar i partits de nacions sense estat de la resta de la Unió Europea. En el grup parlamentari es conflueix, malgrat a vegades han anat a diferents candidatures a les eleccions europees que tenen l'Estat espanyol com a única circumscripció electoral.

Des de la confluència en reivindicar el dret d'autodeterminació dels pobles, ens agradaria poder arribar al màxim acord possible entre totes les forces nacionalistes de la resta de l'Estat, per poder fer una única candidatura, que expressi l'impressionant augment del sobiranisme dels diferents pobles en el conjunt d'aquest, i poder projectar-ho a la UE i a la realitat política espanyola. Això és el que ens agradaria. Però també sabem de les dificultats de la proposta, i que moltes vegades la realitat específica de cada lloc, es percep com a incompatible amb una proposta comuna i amb tantes forces diverses.

Tanmateix l'experiència del propi Parlament europeu, ens diu que si allà podem fer feina junts, perquè no ha de ser possible fer-ho també pactant una sola candidatura?

En qualsevol cas, les dinàmiques de fons van més enllà de les conjuntures electorals. Aquest es el rumb que cal no perdre. El dret a decidir dels pobles està més vigent que mai i cada vegada més estarà en el centre de l'agenda política. **F**

El dret a decidir... també sobre la nostra sostenibilitat

Josep Valero

Un territori insular és físicament limitat. Sol tenir uns recursos escassos. I forma un ecosistema propi i singular. Els seus habitants conformen uns hàbits socials i culturals amb relació al seu entorn específic. Aquests hàbits han estat sacsejats, modificats i fins i tot oblidats, amb l'expansió universal del capitalisme. La globalització ha propiciat unes relacions econòmiques, financeres, de transport, de xarxes de comunicacions, que incideixen arreu del món. Aquestes incidències tenen uns efectes sobre la percepció de la realitat més propera. "Som ciutadans del món", es sol dir amb èmfasi, per la gent que es recrea en els discursos ideològics de l'anomenada "modernitat". El territori sembla un accident circumstancial, una anècdota. Fins i tot una rèmor, quan el suposat "localisme", impedeix arribar a l'altura de mires dels grans projectes universals.

Aquestes percepcions d'universalitat no són neutres ideològicament. Per una banda legitimen les relacions econòmiques d'un mercat universal dominat per les grans corporacions multinacionals, que vol funcionar sense traves ni barreres governamentals, que posin límits a la seva capacitat d'extraure el màxim guany a qualsevol part del món, en el menor temps possible. Per altra banda, eliminar les arrels culturals, lingüístiques, de sentiment de pertinença de la gent amb el seu territori, romp unes barreres de possibles resistències a la lògica econòmica i política dominant. No cal ser "provincià" i cal entendre com realment funciona el món. No se pot dir subordinació de pensament a la ideologia de la globalització neoliberal. Cal dir esforç per adaptar-se als nous reptes de la mundialització.

Com no podria ser d'altra manera, el materialisme pràctic d'un capitalisme explotador des-regulat, es justifica amb una ideologia idealista que emmascara i mistifica la realitat. Som ciutadans virtuals del món. Ens fan creure i ens creiem ciutadans del món. I sempre hi ha els qui presumeixen d'ésser més espavilats que els altres, i ens donen lliçons de ciutadania global, atacant els que defensam el drets dels pobles a l'autodeterminació.

Però realment tots som ciutadans d'uns determinats Estats. Estam limitats per les lleis, la història, els prejudicis, les costums d'uns Estats concrets i molts reals. Els nostres drets i els nostres deures reals, són regulats i controlats bàsicament pels Estats actuals.

El que diu que és tan sols ciutadà del món, que comenci per mirar la bandera que hi ha en el seu carnet d'identitat.

Torn a la reflexió sobre el fet insular. I més concretament sobre cadascuna de les Illes que conformen la nostra comunitat autònoma. La nostra sostenibilitat com a societat i amb harmonia amb el nostre territori, només se pot garantir des de la defensa autònoma d'un model propi, o tan sols podem fer una adaptació lo menys lesiva possible, a la dinàmica imparable de la globalització?

No crec que hi puguin cabre terceres vies entre aquestes dues opcions. La defensa d'un model autònom de sostenibilitat té un component de projecte aparentment utòpic. Però és l'únic realista des de l'òptica dels interessos dels ciutadans i de l'equilibri territorial. Tenim ara els instruments polítics institucionals per fer-ho possible, en el cas d'aconseguir la força política necessària? Evidentment la resposta és negativa. Des de l'actual marc autonòmic és possible aturar barbaritats, legislar amb criteris proteccionistes, frenar les dinàmiques accelerades de creixements extensius... Però es és insuficient per encarar una estratègia global de canvi de model de desenvolupament.

Cadascuna de les nostres illes necessita la llibertat per començar a pensar el tipus de societat justa i sostenible que volem construir. Analitzar molt bé les traves i els obstacles reals que ho impedeixen. Mobilitzar les forces polítiques i socials disposades a pensar i acceptar que la inèrcia de seguir i mantenir el que hi ha, és el camí segur al suïcidi moral, social i ecològic de la nostra societat insular. ■■■

Necessitam una massa crítica cívica capaç de pensar i imaginar el futur. Una massa crítica cívica, capaç també, de posar-se en camí i iniciar un procés de transició cap aquest nou model. I inevitablement, per iniciar un camí realista i assenyat cap un nou model de desenvolupament, també ens exigeix pensar amb els instruments necessaris per fer-ho possible.

Un model autònom de sostenibilitat no pot ser un model autàrquic. Però sí ha de tenir el suficient poder polític per fer-lo viable. Per poder surar en el món capitalista internacional realment existent, des d'una posició de relativa força.

De la força derivada de la complicitat i el suport de la població de cadascuna de les nostres illes. Del suport a unes polítiques econòmiques ajustades a la realitat dels nostres recursos.

Del desenvolupament d'unes polítiques socials, que donin possibilitats a la ciutadania, de créixer amb valors i capacitats personals, mantenint uns criteris austers de consum responsable.

Creure és poder. O saber organitzar encertadament la voluntat, per avançar cap uns objectius legítims. No es pot concebre un projecte on el protagonisme ha de ser del poble, sense que el poble es doti dels instruments adients per portar-lo endavant. Ens faria falta una Hisenda pròpia? I un sistema impositiu pensat en la nostra realitat productiva insular? I un sector financer que pugui aportar recursos als projectes estratègics que realment necessitem? I un projecte integral de revitalització sostenible de l'activitat primària? I una política de transport pensada a partir de cada realitat insular? I com implantar una Renda Bàsica de Ciutadania i garantir la seva viabilitat? Quina política de recerca i innovació cal impulsar a cada realitat insular? Quina industrialització podem impulsar? Perquè no pensar-nos des d'un Estat propi o des d'unes estructures polítiques amb capacitat de decisió real?

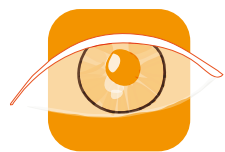
L'autonomia i la llibertat de pensament per imaginar unes altres illes és una necessitat. Ens cal dur al debat concret de les propostes arrelades al territori, el combat contra el manipulatiu idealisme de que no hi ha alternatives a la globalització neoliberal, i ens cal tan sols l'adaptació.

La nostra aportació com a ciutadans illencs a la ciutadania global, passa per aportar un projecte de futur i de sostenibilitat del nostre territori. Contribuir a la globalitat des de la nostra pròpia i necessària especificitat. Voler ésser més illencs que mai en la nostra capacitat de decidir sobre el que ens afecta al nostre territori, i ésser més universals i oberts que mai, en el nostre enraonament i en la voluntat de conèixer i comprendre la realitat.

Reclamar el dret a decidir de cadascuna de les nostres illes, no té tan sols un rerefons de sentiment identitari o de defensa front als atacs a la nostra llengua i cultura. Al meu parer, aquest dret a decidir és també necessari, per poder afrontar sense lastres el model de sostenibilitat que requereix la nostra realitat insular. Si guanyem la sobirania pròpia per pensar i dissenyar el que volem ser, també trobarem la manera de relació més adient amb els veïnats més propers i els que no ho són tant.

El dret a decidir no és una relíquia del segle passat. És un instrument de lluita democràtica i de resistència front als models uniformitzadors i opressors que inspiro la globalització. Realment la batalla ideològica comença per "intentar recuperar l'autèntic mot de cada cosa". Es curiós que ens acusin de "provincianisme" als que defensam el drets dels pobles a l'autodeterminació, precisament aquells que el que realment volen, es considerar-nos tan sols "una província". O que hi hagi personatges que es diguin socialistes, i que encara no saben distingir el nacionalisme d'alliberament dels pobles oprimits, del nacionalisme impositiu de la nació del qual se senten tan orgullosos. **F**

altres veus

Doctrina de xoc (re)centralitzadora

Rafael Borràs Ensenyat
Ateneu Pere Mascaró

En el seu llibre “La doctrina del xoc” Naomi Klein ens compara les polítiques de xoc neoliberal amb els xocs elèctrics aplicats de bon de veres a presoners i a malalts com a manera de doblegar-los, domesticar-los, i imprimir sobre ells una nova personalitat. L'ofensiva neoliberal és d'un abast impressionant i d'una intensitat brutal. Klein sosté que el principal recurs contra aquesta manera de dominació és la informació. L'ofensiva del govern Rajoy en el desmuntatge de la descentralització administrativa del Regne d'Espanya i de qualsevol avanç en capacitat d'autogovern de debò és una autèntica política de xoc. No aturen! Són tants els fronts que obren que és mal de fer estar cabalment informat de la gravetat de l'assumpte.

La veritat és que, d'ençà que governen, només han hagut de posar el fill a l'agulla. La reflexió ja la tenien feta. Era sabut que la Fundació FAES era i és influent, però mai es podia pensar que ho fos tant. A tall d'exemple, la publicació de 2010, titulada “*Por un Estado Autonómico racional y viable*”, té una gran influència en la cosa practica. Serveix d'inspiració per fer el document amb el qual els serveis diplomàtics del ministre Maragallo menyspreen la internalització de la demanda d'autodeterminació de Catalunya, per negar la publicació de les balances fiscals, per posar en marxa la Comissió per a la Reforma de les Administracions i el seu informe que ja vaig comentar en un altre número de *L'Altra mirada*, etc. Però, tal vegada, l'exemple més rellevant de la influència de la FAES en la dèria centralitzadora del PP és un document inclòs en la publicació abans esmentada, amb el títol de “*La descentralización de competencias en las CCAA en España. Un análisis de los fundamentos económicos*”, sembla l'han emprat com a guió per a l'elaboració de la Llei 20/2013, de 9 de desembre, de garantia de la unitat de mercat, publicada en el BOE de 10 de desembre de l'any passat.

Per raons d'espai no comentaré el contingut de cada un dels 28 articles ni el de les més d'una dotzena de disposicions addicionals, transitòries, derogatòria i finals.

Però tinguin per segur que, malgrat que al preàmbul digui que “*La Ley no tiene como finalidad uniformar los ordenamientos jurídicos puesto que, como ya ha señalado el Tribunal Constitucional en numerosas ocasiones, unidad no significa uniformidad, ya que la misma configuración territorial del Estado español y la existencia de entidades con autonomía política, como son las Comunidades Autónomas, supone una diversidad de regímenes jurídicos*”, tot indica que és un compendi de vulneracions de competències de les comunitats autònomes. En el nostre cas, això de la unitat de mercat en un territori pluri-insular és un sarcasme que, a més a més, incompleix l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears.

La Llei 20/2013 és molt clara en els seus objectius i en el punt dos de l'article primer diu: “*La unidad de mercado se fundamenta en la libre circulación y establecimiento de los operadores económicos, en la libre circulación de bienes y servicios por todo el territorio español, sin que ninguna autoridad pueda obstaculizarla directa o indirectamente, y en la igualdad de las condiciones básicas de ejercicio de la actividad económica*”. És a dir, la responsabilitat sobre les polítiques de millora del teixit productiu, de recuperació de l'activitat econòmica, el model econòmic... ja no són competència de les nostres institucions d'autogovern?

Per exemple, la llei estableix la prevalença de la regulació de l'Administració d'origen de l'operador econòmic, amb independència del lloc en què el mateix desenvolupa efectivament la seva activitat. És a dir, la llicència, obtinguda en un territori per al desenvolupament d'una activitat econòmica determinada, serveix per a tot el Regne d'Espanya, siguin quines siguin les característiques del producte i els condicionants existents a cada territori (els d'insularitat supòs que també). Queda clar, idò, qui establirà el model comercial de cadascuna de les illes. És clar que pretenen un model turístic homogeni: *Marca España*.

Tot plegat és un despropòsit. Una reculada de la capacitat d'autogovern que, potser, ens obligui al *dejà vú* de tornar a reivindicar “Llibertat, Amnistia i Estatut d'Autonomia” o, ser més pràctics, i avançar en la conquesta del dret a decidir. Tanmateix, al marge del que digui la llei i la “doctrina de xoc (re)centralitzadora” del PP, hi ha dues coses clares:

Per una banda, que el nostre problema econòmic i el nostre futur social i ambiental és un problema derivat d'un model econòmic que s'esgota i d'unes balances fiscals que ens esgoten. I, per una altra, que per resoldre aquests problemes és imprescindible el “coneixement local” (James Soott) com a valor econòmic i social. **F**

La cua silenciosa

Sebastià Mesquida

La de l'atur no és una cua que corri cap a la finestreta per fer-se amb alguna cosa estimable. És una cua silenciosa que es mira a si mateixa, com si no trobàs les paraules que necessita. En la cara de cada u es poden entreveure raons particulars, però tots participen de la mudesa comuna. Els qui passen, en el carrer, pel costat d'aquesta cua, tenen tendència a baixar el cap.

A la finestreta ara hi ha una dona que xerra amb pressa i no deixa de fer gestos, sens dubte amb l'afany que se la pugui entendre bé. De dalt a baix va vestida de negre i duu un mocador al cap. És una dona prima i alta, i és evident que ha vingut d'una altra part. Fa pensar que se troba amb coses molt particulars i que sent la necessitat que l'home de la finestreta en prengui una nota satisfactòria. Quan acaba la gestió i se'n va, camina lleugera i amb el seu aire estrany. Ho contarà tot als seus. Un pot pensar que el que l'espera no és, precisament, la multiplicació dels pans i els peixos. **F**

Benvolguts amics i amigues,

Des de l'**ARA Balears** volem oferir a tots els amics i amigues de l'**Altra Mirada** una tarifa especial de subscripció al nostre diari. És una tarifa digital de tota la setmana i rebrà el diari al seu domicili els dissabtes i dimenges per què el pugui gaudir en paper

Aquesta tarifa digital i paper de cap de setmana és de només

40 euros *
el primer trimestre

Us hi podeu subscriure a:

<https://subscripcions.ara.cat/balears/promocions/altra-mirada>

Durant tota la setmana podreu accedir al diari **ARA Balears** en format digital a la nostra web i descarregar-vos el diari en pdf per fer-ne una còmoda lectura al vostre ordinador o tauleta. Estareu informats de primera mà del que passa a les Illes i fora de les Illes de manera rigorosa i independent.

Per a altres modalitats de subscripció, podeu consultar <https://subscripcions.ara.cat/balears/?dls=a>

Moltes gràcies per la vostra confiança en l'ARA Balears.

*Renovació a partir del segon trimestre: 47 euros.

ara
balears

arabalears.cat

871 964 895

trinxera municipal

Caterina Mas, batlessa de Petra: Els petits canvis són poderosos

Llorenç Carrió

Caterina és una dona ocupada dedicada en cos i ànima al seu poble. Aprofitant que té una reunió a la seu del PSM a Palma, feim una entrevista al despatx de Joan Verger (secretari d'organització). Baixar a Palma haurà sortit a compte! Na Caterina es mostra des d'un primer moment propera, cordial i amb moltes ganes de parlar sobre el seu poble.

Ens parla de la història recent del municipi. El PSM va ser capaç de derrotar el PP ara ja fa quinze anys en contra tot pronòstic. Joan Font va aconseguir una fita increïble en un municipi de gran tradició conservadora. Primer, l'any 1999, va pactar amb la Unió Petrera i UM, però al 2003 aconseguí la majoria absoluta nacionalista i progressista.

Aquesta situació seguí igual fins a les darreres eleccions. Al 2011 la nova cap de llista, na Caterina mateixa, davant el discurs triomfalista del PP, un PSOE municipal inflat i un PI nou de trinca s'imposà, però aquesta vegada no per majoria absoluta. Així el PSM aconseguí 5 regidors, el PP 4, el PSOE 1 i PI 1 més. Uns grans resultats que varen sorprendre a més d'un que ja es veien victoriosos i a uns altres que del disgust no acceptaren un pacte que donés estabilitat al poble.

Una vegada trencat el gel, començam a parlar de la política municipal, del dia a dia, de la política de veritat... Allò que més sorpren a na Caterina són els Serveis socials i la injustícia per part del Govern que estan rebent. Petra, els darrers anys, ha lluitat molt per aconseguir uns gran serveis gràcies a la Mancomunitat del Pla. El Govern és tan cec que no veu com la Mancomunitat és una eina imprescindible per resoldre els problemes dels habitants del Pla i que per molta gent majorel fet d'haver d'anar a Palma per resoldre els problemes que abans podia resoldre al mateix poble o el del veïnat és molt dur.

Petra disposa d'un Centre de dia de tota la Mancomunitat que ajuda les persones dependents dels municipis i fins i tot té un Centre de nit preparat amb 10 habitacions i nou de trinca, però que el Govern de Bauzá, més interessat en ficar-se amb els docents, no obri. Recursos desaprofitats mentre a més d'una família disposar d'aquest servei els podria resoldre més d'un problema. S'ha de veure què passarà en el futur, però la Batlessa intentarà seguir donant els mateixos serveis als ciutadans, això està clar!

Pel que fa a Cultura na Caterina em recorda que el 2013 va ser l'any Pare Serra i que per Petra, poble natal, és un fet important. La Batlessa sap que és una figura que crea controvèrsia, fins i tot titllat de genocida per alguns, però també remarca que el Pare Serra pretenia ajudar els indis. Evangelitzar-los ho considerava essencial perquè és salvessin. Per aquest motiu, va aprendre la llengua dels nadius i fins i tot hi va traduir la *Bíblia*. Aquest fet, aprendre la llengua i cultura dels altres i estimar-la, na Caterina li va fer saber al President Bauzá en els discursos oficials de la commemoració. Probablement, essent el President més sord i cec que es recorda ni la va sentir.

També sobre Cultura, el Consistori està molt orgullós de tenir uns dels millors teatres de tota l'illa malgrat ser un municipi petit. Al PP el teatre li fa por perquè ajuda a la gent a pensar i això és perillós per ells... ■■■

En relació amb Economia i Patrimoni considera que van molt lligats en aquest cas. Petra no es va deixar seduir pel cant de sirenes que va suposar la bombolla immobiliària. Petra ha mantengut els mateixos habitants i ha tengut un creixement controlat. Això ha fet que a dia d'avui no necessiti noves infraestructures i serveis. Cosa que no tots els pobles del veïnat poden presumir. Caterina també aposta en aquest cas per fer una política mancomunada de tots els pobles del Pla. El Pla necessita del turisme, però el Govern només vol promoure la costa. Curt de mires! A nivell local, mentre fan tota la promoció turística que poden, fins i tot recorda l'interès que mostren els nord-americans amb la figura del Pare Serra.

Un altre aspecte del que la Batlessa està molt contenta és de la participació ciutadana. En el poble s'ha creat el Fòrum de Participació Ciutadana que es demana l'opinió dels veïnats sobre els temes que els afecten i que en surten idees com per exemple la remodelació de la Plaça Nova del Pare Serra que hi han sembrat moreres bordes com es demanava des del Fòrum, i sobretot l'aposta que fa el poble pel reciclatge i el porta a porta.

D'altra banda, el Consell de la Vila que hi participen representants dels partits polítics i de les associacions del poble són els que marquen les propostes del Ple municipal. A més, el Full municipal s'ha convertit en una eina molt útil i demandada pels veïns i que serveix per apropar les diferents propostes i l'agenda d'activitats.

Finalment, en l'àrea en què més satisfeta està és en medi ambient. Na Caterina explica que en aquest camp és on més ha pogut comprovar que els ajuntaments petits millor feina poden fer i estalviar més. Gràcies al Punt Verd i sobretot al porta a porta, dut a terme amb la Mancomunitat, poden afirmar que reciclen un 75% dels residus. Això només ha estat possible per la implicació ciutadana i la caparrudesa d'anys del Consistori.

Una altra proposta que ha funcionat molt bé des de fa tres anys ha estat la instal·lació de plaques fotovoltaïques al Pavelló esportiu que aporten un benefici pel municipi de setanta mil euros anuals. Poca broma! **F**

l'altra mirada

butlleta de subscripció

Edita

Aquesta revista té la voluntat de ser un mitjà de comunicació alternatiu del que passa i del que ens passa, perquè un altre món és possible i necessari, una altra mirada sobre la realitat també ho és.

Vols rebre la revista?

Envia el teu nom i adreça de correu electrònic a
laltramirada@gmail.com

cultura

Versos de joc i d'enginy. Miquel Àngel Llauger *El mussol i el mixet*

Maties Garcias
Professor

Amb una ja ben notable carrera literària al darrere com a poeta, narrador i traductor, Miquel Àngel Llauger ens fa a mans un nou volum de versos de procedència anglesa: *El mussol i el mixet*, un volum de 86 pàgines que il·lustra la seva filla Carme. Es tracta d'un aplec que –en paraules seves– ha versionat més que no traduït, amb un títol ja prou indicador de la naturalesa juganera del producte literari.

El llibre és una antologia personal de Llauger a partir de 19 poemes escrits originàriament en anglès per 9 poetes que abasten un ventall cronològic que va des del segle XVIII, amb Thomas Lisle, i que s'endinsa en el XIX, centúria en la qual neixen la majoria dels autors seleccionats –Edwar Lear, Lewis Carroll, A. E. Housman, Hilaire Belloc, T. S. Eliot i C. S. Lewis– i desemboca en el XX, amb Ogden Nash i R. P. Lister, l'únic poeta encara viu.

Què tenen en comú els versos seleccionats d'aquests poetes que ha anostrat Llauger? Doncs que s'inscriuen en la tradició britànica dels versos enjogassats i enginyosos, tant del corrent anomenat *nonsense verse* (o poesia de l'absurd, però d'un absurd mancat de grisor i tragèdia) com del *light verse* (tendència que fa molt per al versionador, i això dit sense voler caure en el joc de paraules fàcil, sinó perquè feim cas al que ell mateix té dit o escrit: que com a poeta mai no ha volgut castigar el lector amb poesia dura i mala d'entendre, o sigui *heavy*).

Sigui com vulgui, *El mussol i el mixet* ens acosta, en versió bilingüe anglès-català, un tast d'aquest poesia, a voltes ingènua, sovint de to infantil, però que sempre fa del joc verbal i de la relotgeria poètica els principals ingredients d'un plat literari amable, discretament festós i sàviament divertit, en el qual però alguns autors hi aboquen les espècies una mica coents de la seva misogínia o del seu reaccionarisme.

Tal és el cas del poema inicial de l'aplec, de T. Lisle, en el qual Orfeu, amb la flauta als llavis espargint harmòniques notes, davalla a l'infern a la recerca de la seva estimada Eurídice, cosa que fa que tots els moradors de les tenebres s'espantin de la gosadia d'un humà capaç de penetrar en aquell món de fosc, sobretot amb la finalitat de recuperar la dona: *però el cop de sorpresa va ser desmesurat / quan van saber que ho feia per l'esposa*. Davant d'un tal atreviment, el vell Plutó no dubta de castigar el profanador de les pregoneses infernals: *i com que no tenia turments a bastament / li va donar la dona una altra volta*. Una dona que Plutó li torna a prendre en un exercici de pietat i de recompensa per la bella música que Orfeu regala a tothom. Les/els feministes que freqüenten aquestes pàgines digitals ho entendran millor si fan una altra mirada al vers justificatiu que clou el poema: *la música, a l'infern, tot ho pot fer*.

També l'*Himne evolucionari*, de C. S. Lewis, es despata a gust –però amb ironia– contra les teories darwinistes: *Ets, Evolució, la nostra guia / per l'escala infinita del demà; / talla i fes mal, punxa i canvia / que el que s'aturi morirà; / palpejant en la fosca, endevinant, / porta'ns qui sap a on, però endavant*.

I per acabar, fixem-nos en una bona mostra de la labor d'adaptació d'aquests artefactes poètics que ha fet el traductor per tal que aquests tenguessin, un cop versionats al català, el mateix sentit que puguin tenir per a un lector anglès els mots originals.

Ho podem veure clarament en el poema "Confessions per escriure sobre un pastís d'aniversari", un seguit de quatre estrofes cada una de vuit versos ben rimats i ritmats, en els quals, per exemple, els autors citats en l'original –*Stein and Joyce*– en la versió catalana han esdevingut Riba i Verdager. Però crida especialment l'atenció que, en un poema al llarg del qual el jo poètic va desplegant la confessió reiterada que hi ha en el món gent més adinerada, més influent, més sàvia, gràcil i distingida que no pas ell, el poeta arribi a la certesa que cap dels humans superiors vegi compensats els seus dons i poders per la immensa sort que té ell de comptar amb la dolça companyia de la seva estimada. Una aimia –per dir-ho amb antics mots galants– que si en l'original es diu Frances (*But nobody else has Frances*, es repeteix a cada final d'estrofa), en l'opció llaugeriana la tal Frances s'anomena Margalida: *Però ningú no té na Margalida, rebla cada final d'estrofa*.

I, és clar, quin nom millor, a can Llauger, que Margalida per anostrear aquests versos i fer-los rimar, successivament, amb "seduïda", "distingida", "mida" i "vida"? *Really fun. And funny! Congratulations.* **F**

Miquel Àngel Llauger. *El mussol i el mixet. Versions de light verse i del nonsense verse*. Varoic. Edicions Documenta Balear. Palma, 2013.

Sant Sebastià: festes populars vs PP

Antoni Noguera

Regidor de MÉS per Palma

És un clam: l'Ajuntament de Palma ha muntat les pitjors festes dels darrers anys. Amb una programació mediocre, molt poc imaginativa i una nul·la connexió i concertació amb els gremis culturals de Palma, les festes alternatives i la ciutadania en general. No és un fet aïllat aquest *modus operandi* de la dreta en relació a les festes de Palma. El Partit Popular i la "forma moderna" de fer política d'Isern ha volgut apropiarse dels espais festius populars i simbòlics de la ciutat des del principi de la legislatura, per exemple el Diumenge de l'Àngel o la Revetlla de Sant Joan, i intentar desplaçar de l'organització a les entitats responsables.

Sant Kanut ha estat el darrer exemple. L'equip d'Isern va plantejar uns impossibles requisits per la seva realització que l'Ajuntament de Palma mai ha aplicat als seus actes entre els quals destacaven cinc vigilants de seguretat, un equip de socorristes i un equip de socorristes aquàtics (al·lucinant!!!). La pressió popular i ciutadana va aconseguir que Cort tornés enrere i reconegués la impossibilitat de prohibir aquesta festa alternativa i històrica de la ciutat.

En resum el Partit Popular ha demostrat que no vol que existeixi la participació ciutadana, l'organització i iniciativa popular, ni els ciutadans crítics i mobilitzats. Per contra, la ciutadania responsable amb la seva ciutat, ha respost contundentment farcint l'agenda de festes alegres, imaginatives i alternatives com la Cofraria de Sant Sebastià o l'Orgull Llonguet. A cada atac a la participació, la cultura i la llengua que feia la dreta en les festes de Sant Sebastià o els premis Ciutat d Palma, ha aparegut una alternativa ciutadana alegre i crítica per planta cara. Aquesta és l'autèntica nova forma de fer política: connectar la participació ciutadana amb la presa de decisions polítiques i plantejar alternatives.

Volien les festes de Palma sense tenir en compte a la gent de Palma i han sortit molt escaldats. Estem d'enhorabona. Visca Sant Sebastià!!! **F**

La narrativa tènue de Joan Perelló

Miquel Àngel Llauger

Professor i escriptor.

Joan Perelló, amb una trajectòria poètica ben personal i sòlida, se'ns estrena, entrada la maduresa, com a narrador. O se'ns estrena com a autor que publica un volum de narrativa, perquè aquest *L'error o la vida* conté relats que pertanyen a reculls premiats i que duïen vint anys als calaixos, així com textos que l'autor ja havia mostrat al seu blog "La brúixola". He dit narrativa, però no penseu en aquests toms gruixuts en què l'important és que passin moltes coses, com més coses i més envitricollades millor. No: aquests textos de Joan Perelló són diferents a les prosas poètiques del recull *Inventari d'omissions*, però no deixen de situar-se en un terreny fronterer entre la narració i la poesia, o, altres vegades, entre la narració i l'apunt de dietari. La difuminació de les fronteres entre gèneres, val a dir-ho, és un tret característic de la literatura més del moment. *L'error o la vida* està conformat per quaranta-cinc textos que adscriuim a la narrativa, però que presenten trames sempre tènues i que fins i tot renunciïn a trets tan típics de la narrativa com és el de donar un nom propi als personatges que els protagonitzen. Com en la poesia, fer treballar el llenguatge perquè ens reti l'essència de la vida és més important que contar successions d'esdeveniments espectaculars.

La primera de les tres seccions del llibre, amb un caràcter molt unitari, constitueix, en el seu conjunt, la descripció d'un ambient: el de les "estacions absurdes" que li serveixen de títol. Són estacions de tren una mica fantasmagòriques, que ens recorden aquell espai spectral en què els protagonistes de *Tot esperant Godot*, de Samuel Beckett, esperen no saben ben bé a qui. Per aquestes estacions, hi passen el badoc que deixa passar la vida amb indiferència, el malalt (amb afeccions que poden remetre a mals que no només són físics), el que viu als marges de la societat, el que ho ha perdut tot i no sap què cerca, el toxicòman, l'artista frustrat, el desemparat, el que ja sent la mort propera... Els derrotats, per sintetitzar-ho en un mot.

A la segona secció, "Fantasmes de família", Joan Perelló posa a treballar la memòria. Una memòria, és clar, que fa feina conjunta amb la imaginació i amb l'elaboració literària. Són records d'infantesa, que tracen el retrat de la Mallorca de la infantesa de l'autor, a la Part Forana i durant els anys de la postguerra. És un món fosc, i un món pintat, en la línia d'una llarga tradició literària, com l'escenari d'una vida atàvica i de vegades brutal. El canvi de decorat, des d'unes estacions de tren espectrals fins a aquesta Mallorca d'ombres, manté l'esperit del llibre: els protagonistes tornen a ser els aclaparats per la vida, o els que senten que la vida se'ls escapa.

Podríem dir el mateix de la tercera secció, "Les dreces invisibles", potser més miscel·lània, però amb dos fils conductors principals: l'escriptura i el pas del temps com a naufragi. Potser és la secció més nihilista, i la que enllaça més amb el Cioran que, amb un epígraf, encapçala el volum: d'un dels personatges, que mor en una cantonada trista, se'ns diu que no mor ni de bala ni de ganivet, sinó que mor, simplement, d'oi.

Són relats de tons ombrívols, d'una desesperació serena que sembla voler salvar-se, com sovint fa la poesia, en un minuciós treball d'orfebreria amb la llengua. I són relats que situen al seu centre l'ésser humà, mirat sense idealitzacions, però mirat amb la calidesa amb què de vegades el sap mirar la bona literatura.

L'error o la vida de Joan Perelló

Editorial Moll
Palma 2013.

l'altra mirada

Número 25 - febrer 2013

MANIFESTACIÓ

Dissabte 15 de febrer a les 18:30h

Estació Intermodal - Plaça d'Espanya